

**Onderwijs- en Examenregeling
Master Geneeskunde
Collegejaar 2019 - 2020
Cohorten 2011- 2012 tot en met 2016 - 2017**

Onderwijs- en Examenregeling Master Geneeskunde

Studiejaar 2019-2020

Eindredactie

Dr. F. van Kooten, Coördinator Master Geneeskunde

Drs. E.J. Spierenburg, Onderwijsbeleid en -advies, Erasmus MC afdeling Onderwijs

B. Taraki, Msc., Onderwijsbeleid en -advies, Erasmus MC afdeling Onderwijs

2019 © Erasmus MC, Rotterdam

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, hetzij mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

1	Algemene toelichting op de examenregeling	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Overige reglementen	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Onderwijs- en Examenregeling Masteropleiding Geneeskunde 2019 - 2020, Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017	6
	Paragraaf 1 – Algemene bepalingen	6
	Artikel 1.1 – Toepasselijkheid van de regeling	6
	Artikel 1.2 – Begripsbepalingen	6
	Artikel 1.3 - Communicatie	8
	Paragraaf 2 – Toelating tot de Opleiding	9
	Paragraaf 3 – Inhoud en inrichting van de Opleiding	10
	Artikel 3.1 – Doel van de Opleiding	10
	Artikel 3.2 – Vorm van de Opleiding	10
	Artikel 3.3 – Taal waarin de Opleiding wordt verzorgd	10
	Artikel 3.4 – Studielast	10
	Artikel 3.5 – Onderdelen van de opleiding en EC-verdeling	10
	Artikel 3.6 – Masteronderzoek, masteronderwijs en coschappen in het buitenland	12
	Artikel 3.7 – Vrijstellingen	12
	Paragraaf 4 – Onderwijsonderdelen buitenlandse artsen voor BIG-registratie	13
	Artikel 4.1 – Onderwijsonderdelen buitenlandse artsen voor BIG-registratie	13
	Paragraaf 5 – De verplichte praktische oefeningen	14
	Artikel 5.1 – De verplichte praktische oefeningen	14
	Artikel 5.2 – Aanwezigheids- en inspanningsverplichting	14
	Paragraaf 6 – De verplichte volgorde van onderwijsdelen	15
	Artikel 6.1 – Toegang tot het Masteronderzoek	15
	Artikel 6.2 – Toegang tot de coschappen	15
	Artikel 6.3 – Regels voor toewijzing van de coschappen	15
	Artikel 6.4 – Onderwijs binnen de coschappen	15
	Paragraaf 7 – Toetsing	16
	Artikel 7.1 – Inleiding	16
	Artikel 7.2 – Aantal themaonderwijs gebonden tentamenmogelijkheden <i>vervallen</i>	16
	Artikel 7.3 – Toetsvorm	16
	Artikel 7.4 – Toelatingsvoorwaarden deelname tentamen	16
	Artikel 7.5 – Voorbereiding op tentamen	17
	Artikel 7.6 – Nabespreking	17
	Artikel 7.7 – Inzage	17

Artikel 7.8 – Mondeling tentamen (<i>niet-klinische fase</i>)	17
Artikel 7.9 – Nakijktermijn	17
Artikel 7.10 – Administratie studieresultaten	17
Artikel 7.11 – Geldigheidsduur tentamens, vrijstellingen en andere onderwijsdelen	18
Artikel 7.12 – Bewaartermijn tentamens	18
Paragraaf 8 – Het Masterexamen	19
Artikel 8.1 – Het Examen	19
Artikel 8.2 – Iudicium cum laude	19
Artikel 8.3 – Graad	19
Artikel 8.4 – Getuigschrift	19
Paragraaf 9 – Het Iudicium Abeundi	20
Artikel 9.1 – Iudicium Abeundi	20
Paragraaf 10 – Studiebegeleiding	21
Artikel 10.1 – Studiebegeleiding	21
Artikel 10.2 – Studeren met een functiebeperking	21
Artikel 10.3 – Melding bijzondere persoonlijke omstandigheden	21
Paragraaf 11 – Slot- en overgangsbepalingen	22
Artikel 11.1 – Overgangsregeling	22
Artikel 11.2 – Hardheidsclausule	23
Artikel 11.3 – Wijzigingen	23
Artikel 11.4 – Bekendmaking OER	23
Artikel 11.5 – Inwerkingtreding	23
Artikel 11.6 – Citeertitel	23

1 Algemene toelichting op de examenregeling

1.1 Inleiding

Er bestaan diverse regels die betrekking hebben op onderwijs, tentamens en examens. De belangrijkste regels staan in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW), de Onderwijs- en Examenregeling en de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.

Per opleiding is er een Onderwijs- en Examenregeling (OER) [7.13, lid 1]. In de OER worden de geldende procedures en de rechten en plichten vastgelegd met betrekking tot het onderwijs, de tentamens en examens. In de OER wordt het onderwijsprogramma van de opleiding vastgelegd. Per onderwijsonderdeel wordt de omvang en het niveau vastgesteld. Ook staan hierin de regels met betrekking tot onder meer een verplichte volgorde van vakken, vrijstellingsmogelijkheden, de wijze waarop, en hoe vaak de tentamens worden afgenomen. De OER wordt door de decaan vastgesteld. De decaan wordt daarbij geadviseerd door de Examencommissie. Zowel de faculteitsraad (binnen het Erasmus MC is dat de Gezamenlijke Vergadering, verder te noemen GV) als de Opleidingscommissie hebben deels advies- en instemmingsrecht op onderdelen van de OER. [9.18,1 en 9.38,b] De OER is onderdeel van het opleidings specifieke deel van het Studentenstatuut. [7.59, lid 4, onder b]

Naast de OER bestaan er de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie (R&R). Dit zijn regels die betrekking hebben op bijvoorbeeld de processen rondom tentamens en examens (aanmelding, orde tijdens tentamens), fraude (voorkomen van, constateren van en het opleggen van sancties) of beoordelingsregels (cesuur). De Examencommissie stelt de R&R vast. [7.12b, lid 1 onder b]

Dit document omvat de OER van de Masteropleiding Geneeskunde, Collegejaar 2019-2020, de daarbij horende bijlagen alsmede een Addendum betreffende de Rechtsbescherming. De bijlagen 1 tot en met 6 alsmede het Addendum maken integraal deel uit van deze OER.

1.2 Overige reglementen

Naast de OER en de R&R zijn er ook nog andere reglementen waarin procedures, rechten en plichten met betrekking tot het gedrag van studenten bij het volgen van onderwijs zijn vastgelegd. Specifieke regels en richtlijnen voor studenten Geneeskunde zijn:

- de gedragscode voor studenten tijdens het onderwijs, ook wel de [Erasmuscode](#) genoemd;
- de regels en Richtlijnen met betrekking tot [Patiëntgebonden Vaardigheden en Patiëntencontacten](#);
- de [Regeling van de positie van Geneeskundestudenten in de klinische praktijk](#);
- de regeling lotingsprocedure instroommomenten coschappen Masteropleiding Geneeskunde (zie ook artikel 6.2);
- de regeling procedure aanmelden keuze-onderdelen: keuze perioden, oudste coschap en masteronderzoek;
- de richtlijnen Sociale Media te vinden op de website van de opleiding Geneeskunde.

Algemene regels vanuit de Erasmus Universiteit en het Erasmus MC die ook gelden voor studenten Geneeskunde, zijn:

- Het instellingsdeel van het [Studentenstatuut](#);
- Het [ordereglement gebouwen en terreinen](#);
- Regels en Richtlijnen met betrekking tot [Plagiaat en Fraude](#);
- De [Gedragscode](#) voor het gebruik van computerfaciliteiten van het Erasmus MC.

1.3 Leeswijzer

Indien in de examenreglementen wordt verwezen naar de Wet (WHW) dan wordt deze verwijzing bij het betreffende artikel c.q. lid van dat artikel vermeld tussen de volgende haken: [xxxx]

2 Onderwijs- en Examenregeling Masteropleiding Geneeskunde 2019 - 2020, Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017

Paragraaf 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1.1 – Toepasselijkheid van de regeling

1. Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en het examen van de masteropleiding Geneeskunde, ISAT-code 66551, verder te noemen de Opleiding, en op alle studenten die voor de opleiding staan ingeschreven.
2. De Opleiding wordt verzorgd door het Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam, het op basis van artikel 1.13 lid 2 WHW rechtspersoonlijkheid bezittende academisch ziekenhuis bij de Erasmus Universiteit Rotterdam, verder te noemen: de faculteit.

Artikel 1.2 – Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG)-register:*
Zorgverleners kunnen zich registreren in het BIG-register. In het register zijn die personen opgenomen die een relevante door de overheid erkende beroepsopleiding gevolgd hebben. Een BIG-registratie verleent duidelijkheid over de bevoegdheid van een zorgverlener;
- b. *Canadian Medical Education Directives for Specialist (CanMEDS) competenties:*
Het geheel van deze naar rol gespecificeerde competenties is omschreven in de richtlijn van de Raad Europese Gemeenschappen van 16 juni 1975, 75/363/EEG (PbeG, L167) en gespecificeerd in het Raamplan 2009 Artsopleiding;
- c. *Coassistentenopleider:*
Arts van een specialistische afdeling binnen het Erasmus MC of in de geaffilieerde instellingen die verantwoordelijk is voor de opleiding van de coassistenten binnen die afdeling;
- d. *Collegejaar:*
Een onderwijsperiode van de opleiding met de duur van één jaar. Het cursusjaar start tegelijk met het collegejaar. De masteropleiding bestaat uit drie cursusjaren. Het tijdvak vangt aan op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar. De studielast voor een collegejaar bedraagt 60 studiepunten en dat is gelijk aan 1680 uren studie [1.1, onder k en 7.4, lid 1];
- e. *Commissie Longitudinale Beoordeling Coassistenten (CLBC):*
Commissie die is belast met de beoordeling van de discipline overstijgende rollen in de coschappen;
- f. *Commissie Onderwijs & Onderzoek (O&O):*
Commissie Onderwijs & Onderzoek van de ondernemingsraad van het Erasmus MC;
- g. *Coördinator Master Geneeskunde:*
De coördinator Master Geneeskunde is onder verantwoordelijkheid van de decaan en de Opleidingsdirecteur Geneeskunde belast met de organisatie, uitvoering en kwaliteitsborging van de Opleiding als beschreven in de OER;
- h. *Coördinator Masteronderzoek:*
Een door de Opleidingsdirecteur Geneeskunde aangestelde docent die belast is met de coördinatie en kwaliteitsbewaking van het Masteronderzoek;
- i. *Coördinator Professionele Ontwikkeling:*
Een door de Opleidingsdirecteur Geneeskunde aangestelde docent die belast is met de coördinatie van de lijn Professionele Ontwikkeling;
- j. *Curriculum Erasmusarts:*
Het curriculum volgens de Bachelor-Master structuur, de Eerste Master, zoals dat gefaseerd per 1 september 2008 wordt aangeboden;

- k. *Curriculum Erasmusarts 2020:*
Curriculum van de master Geneeskunde dat vanaf de start van collegejaar 2017/2018 wordt aangeboden en wat iedere student Geneeskunde van het Erasmus MC die in collegejaar 2017/2018 instroomt in de master Geneeskunde dient te volgen;
- l. *Disciplinecoördinator:*
Een door de Opleidingsdirecteur Geneeskunde aangestelde arts die belast is met discipline specifiek onderwijs in de Master. De disciplinecoördinator is verantwoordelijk voor de coördinatie en kwaliteit van het onderwijs en de toetsing behorende bij het coschap in het Erasmus MC en de affiliatieziekenhuizen én het discipline gerelateerde deel van de Introductie Cursus Kliniek;
- m. *EC:*
De studiebelasting wordt sinds de invoering van de bachelor-masterstructuur uitgedrukt volgens het internationale European Credit Transfer System: het systeem waarmee alle 'aangesloten' Europese landen de studiebelasting registreren. Eén EC staat voor 28 uur studie. Een EC wordt ook wel een studiepunt genoemd [7.4];
- n. *EPASS:*
Electronic Portfolio and Assessment Support System, digitaal portfoliosysteem voor de longitudinale beoordeling van en feedback op professionele ontwikkeling in de Master en beoordeling en feedback volgens de CanMEDS rollen in de coschappen;
- o. *Examencommissie:*
Examencommissie Erasmus MC, zijnde de commissie, als bedoeld in artikel 7.12a lid 1, van de Wet, ingesteld door de decaan [7.12a, lid 1];
- p. *Examinator:*
De persoon, aangewezen door de examencommissie, die belast is met het samenstellen en afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan [7.12c];
- q. *Gezamenlijke Vergadering (GV):*
Vergadering van de studentenraad en de commissie Onderwijs & Onderzoek van de ondernemingsraad van het Erasmus MC. Deze vergadering heeft de status van de faculteitsraad binnen de universiteit; [9.37 lid 1]
- r. *GIA:*
Landelijke Geschillenadviescommissie Iudicium Abeundi;
- s. *ICK:*
Introductie Cursus Kliniek;
- t. *Masterexamen:*
Het examen dat is verbonden aan de Opleiding omvat het geheel van alle tentamens en waarvoor het getuigschrift wordt uitgereikt nadat de vereiste 180 EC van de Opleiding zijn behaald (zie bijlage 2); [7.3 lid 3, 7.10 lid 2];
- u. *Onderwijs Service Centrum (OSC):*
In het OSC zijn alle administratieve en logistieke processen voor de Opleiding Geneeskunde gebundeld. Studenten kunnen met hun vragen over studiezaken bij het OSC terecht;
- v. *Onderwijsonderdeel:*
Een onderwijsdeel (cursus/vak) van de Opleiding als bedoeld in artikel 7.3 lid 2 van de Wet;
- w. *Opleidingscommissie:*
De commissie als bedoeld in artikel 9.18 van de Wet, ingesteld door de Decaan [faculteitsreglement, artikel 4.2];
- x. *Opleidingsdirecteur Geneeskunde:*
De Opleidingsdirecteur, als bedoeld in artikel 9.17 van de Wet, is onder verantwoordelijkheid van de Decaan belast met de organisatie, uitvoering en kwaliteitsborging van de Opleiding als beschreven in de OER;
- y. *OSIRIS:*
OSIRIS is het studenteninformatiesysteem (SIS) van de Erasmus Universiteit. In OSIRIS worden de studieresultaten, studieadviezen en behaalde tentamens verwerkt;
- z. *Research Master-opleidingen:*
Engelstalige programma's binnen het Erasmus MC die opleiden tot de graad van Master of Science in Molecular Medicine, Health Sciences, Neuroscience, Clinical Research, of Infection and Immunity;

aa. Raamplan:

Het [Raamplan Artsopleiding 2009](#) van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra;

bb. Student:

Degene die is ingeschreven aan de universiteit voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de Opleiding [7.34];

cc. Studentconsulent:

De studentconsulent is een psycholoog met klinische ervaring die aan de CLBC is verbonden;

dd. Studieadviseur:

De studieadviseurs van het Erasmus MC informeren en adviseren bij specifieke vragen over de studie geneeskunde;

ee. Studiepunt Geneeskunde:

Front office van het Onderwijs Service Centrum (voorheen DCO). Studenten kunnen met hun vragen over studiezaken bij het Studiepunt Geneeskunde terecht;

ff. Tentamen:

Toets van een (gedeelte van een) onderwijsonderdeel zoals bedoeld in artikel 7.10 van de Wet, meestal in de vorm van een schriftelijk (computergestuurd) tentamen, een vaardigheidstoets of een (schrijf)opdracht [7.3 lid 3];

gg. Themaonderwijs:

Onderwijs onderdeel gegeven in één periode rond één bepaald thema in de geneeskunde;

hh. Wet:

De Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Artikel 1.3 - Communicatie

Voor officiële communicatie met studenten zal de faculteit gebruik maken van de contactgegevens in Studielink. De student is zelf verantwoordelijk om de adresgegevens actueel te houden.

Paragraaf 2 – Toelating tot de Opleiding

Met ingang van het collegejaar 2017/2018 is het niet meer mogelijk om in het curriculum van de Eerste Master in te stromen. Voor toelatingseisen en selectie voor de Master Geneeskunde, Curriculum Erasmusarts 2020 wordt verwezen naar de betreffende OER 2019-2020.

Paragraaf 3 – Inhoud en inrichting van de Opleiding

Artikel 3.1 – Doel van de Opleiding

Binnen het Erasmus MC worden artsen opgeleid die in staat zijn een brug te slaan tussen patiëntenzorg, wetenschap en de maatschappij. Het beroepsprofiel van de Nederlandse arts staat beschreven in het Raamplan. [7.13 lid 2, onder c] Het Erasmus MC heeft binnen dit beroepsprofiel haar eigen focus gekozen, vertaald in eindtermen van de Opleiding (zie bijlage 1 van deze OER) en vastgelegd in de Opleidingsvisie¹.

De focus van de Erasmusarts richt zich op:

1. klinisch redeneren vanuit een solide (bio)medische kennisbasis;
2. professionele vorming
3. klinische en beroepsgebonden vaardigheden;
4. academische vorming en wetenschappelijke vaardigheden;
5. maatschappelijke verantwoordelijkheid: zorgvisie en preventie

De geformuleerde eindtermen van de Opleiding zijn gelijk voor de bachelor- en masteropleiding Geneeskunde aan het Erasmus MC, het niveau verschilt. Het Erasmus MC volgt hierin de beschreven niveaus zoals gedefinieerd in het Raamplan. Per eindterm zijn de bijbehorende rollen uit het Raamplan vermeld.

Artikel 3.2 – Vorm van de Opleiding

De Opleiding wordt voltijds verzorgd. [7.13 lid 2, onder i, 7.7, lid 1]

Artikel 3.3 – Taal waarin de Opleiding wordt verzorgd

Met inachtneming van de door het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam vastgestelde gedragscode wordt in de Opleiding het onderwijs verzorgd en worden de tentamens afgenomen in het Nederlands, tenzij anders is bepaald bij of krachtens deze regeling. [7.2, lid b en c]

Artikel 3.4 – Studielast

De Opleiding kent een studielast van 180 EC, verspreid over drie studiejaar van ieder 60 EC. [7.13, lid 2, onder e]

Artikel 3.5 – Onderdelen van de opleiding en EC-verdeling

1. De opleiding bestaat uit de volgende onderwijsdelen:

---

¹ Klootwijk APJ, 'Dokter zijn' in 2020. De visie van het Erasmus MC op geneeskunde onderwijs. 2011

Onderwijsonderdelen	EC per onderwijsdeel	
KENNIS EN INZICHT		26
Thema Ma1A - Methoden van klinisch en epidemiologisch onderzoek	4	
Thema Ma1B - De patiënt		
• <i>Periode 1</i>	11	
• <i>Periode 2</i>	11	
VAARDIGHEDEN		44
Klinische vaardigheden		
Thema Ma1B - CV (APC en CA; aanwezigheid, actieve deelname)	0,5	
SkillsPlaza modules (3 modules)	0,5	
Farmacie/ praktische farmacotherapie (aanwezigheid, toets)	1	
ICK Interne Geneeskunde	1	
ICK Heelkunde	1	
ICK Kindergeneeskunde	1	
ICK Psychiatrie	1	
ICK Neurologie	1	
ICK Verloskunde & Vrouwenziekten	1	
ICK Dermatologie, KNO en Oogheelkunde	1	
Academische vorming		
Masteronderzoek	29	
Klinisch redeneren	6	
• <i>Thema 1B -Periode 1</i>		
• <i>Thema 1B -Periode 2</i>		
COMPETENTIES / 7 ROLLEN (klinische fase)		110
Coschappen serie 1		
• <i>Beeldvormende technieken</i>	1	
• <i>Coschap Interne Geneeskunde</i>	14	
• <i>Coschap Heelkunde</i>	14	
• <i>Coschap Kindergeneeskunde</i>	7	
Coschappen serie 2		
• <i>Coschap Psychiatrie</i>	7	
• <i>Coschap Neurologie</i>	7	
• <i>Coschap Verloskunde & Gynaecologie</i>	7	
• <i>Coschap Dermatologie</i>	4	
• <i>Coschap KNO</i>	4	
• <i>Coschap Oogheelkunde</i>	4	
• <i>Coschap Huisartsgeneeskunde</i>	7	
• <i>Coschap Sociale Geneeskunde</i>	2	
• <i>Coschap Revalidatie</i>	1	
Coschappen serie 3		
• <i>Oudste coschap</i>	17	
Keuzecoschappen		
• <i>Keuzecoschap 1</i>	4	
• <i>Keuzecoschap 2</i>	4	
SCOPE	2	
Longitudinale beoordeling coschappen	4	
• <i>Discipline overstijgende competenties</i>		
• <i>Portfolio</i>		
TOTAAL		180

2. De nadere beschrijvingen van de in het eerste lid genoemde onderwijsdelen inclusief de tentamens, onderwijsverplichtingen en verplichte praktische oefeningen, zijn beschreven in bijlagen 2 en 3 van deze OER.

Artikel 3.6 – Masteronderzoek, masteronderwijs en coschappen in het buitenland

1. De student kan het masteronderzoek in het buitenland volgen. Hiervoor is toestemming nodig van de afdelingscoördinator Masteronderzoek en de coördinator Masteronderzoek. Het OSC controleert of de student aan deze eisen voldoet.
2. De student kan maximaal de coschappen uit één blok uit serie A of serie B (met uitzondering van blok Inwendige geneeskunde) en daarbij de keuzecoschappen en het oudste coschap in het buitenland volgen. Hiervoor is toestemming nodig van de discipline coördinator en de coördinator Master Geneeskunde. Het OSC controleert of de student aan deze eisen voldoet.
3. Het verzoek om één van de genoemde onderwijsonderdelen in het buitenland te mogen volgen dient schriftelijk ingediend te worden via een daartoe bestemd formulier.
4. Voor het Masteronderzoek en de coschappen in het buitenland geldt dat géén EC worden toegekend als vóór vertrek géén toestemming is verkregen van de coördinator Masteronderzoek respectievelijk de coördinator Master Geneeskunde. Voor het volgen van een coschap uit serie A of serie B in het buitenland gelden bijzondere eisen. Bedoelde eisen zijn vastgelegd in bijlage 4 van dit reglement.
5. Voor het volgen van een keuzecoschap en oudste coschap in het buitenland gelden dezelfde eisen als voor toegang tot de serie C coschappen zoals vermeld in artikel 6.3, lid 4.

Artikel 3.7 – Vrijstellingen

1. De Examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord hebbende desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een onderwijsonderdeel als bedoeld in artikel 3.5 indien de student:
  - a. hetzij een qua inhoud, niveau en omvang overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding minder dan vijf jaar geleden voorafgaand aan het desbetreffende onderwijsonderdeel met een voldoende heeft voltooid;
  - b. hetzij aantoonbaar door werk- c.q. beroepservaring voorafgaand aan de start van het onderwijsonderdeel over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. het desbetreffende onderdeel. Indien deze werk- c.q. beroepservaring langer dan vijf jaar geleden voorafgaand aan het desbetreffende onderwijsonderdeel is uitgevoerd, kan de examencommissie student verzoeken aan te tonen dat kennis, inzicht en vaardigheden actueel zijn.
2. De Examencommissie kan de student op diens verzoek vrijstelling verlenen voor het Masteronderzoek en de keuze coschappen wanneer hij tevens student is van een Research Master. Afhankelijk van de gevolgde Research Master kan tevens vrijstelling worden verkregen voor het onderwijsonderdeel 'Methoden van Onderzoek'. De Examencommissie honoreert een verzoek alleen wanneer binnen de Research Master equivalenten van deze onderwijsonderdelen zijn aangeboden en deze met goed gevolg zijn afgelegd. De beoordeling voor de Research Master-onderdelen die met deze keuzeonderdelen overeenstemmen, wordt gehanteerd voor het eventueel toekennen van het iudicium 'cum laude' of een ander iudicium. De Coördinator Masteronderzoek is door de Examencommissie gemandateerd om de Research Master-onderdelen om te zetten naar vrijstellingen in de Opleiding.
3. Voor het oudste coschap kan geen vrijstelling worden verkregen.
4. Het toekennen van een vrijstelling kan gevolgen hebben voor het bepalen van het iudicium cum laude².
5. Een eenmaal verleende vrijstelling wordt niet meer teruggedraaid.

² zie Regels en Richtlijnen van de Examencommissie, artikel 7.2

Paragraaf 4 – Onderwijsonderdelen buitenlandse artsen voor BIG-registratie

Artikel 4.1 – Onderwijsonderdelen buitenlandse artsen voor BIG-registratie

1. Buitenlandse artsen die voor BIG-registratie in aanmerking willen komen, dienen zich aan te melden voor een assessment door de landelijke Commissie Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid (CBGV). Op basis van dit assessment verstrekt het CBGV een advies waarin staat welke onderwijsonderdelen van de Opleiding nog dienen te worden gevolgd. In bijlage 6 van deze OER is de nadere regeling van de procedure neergelegd.
2. De Examencommissie behoudt zich het recht voor om het advies van de CBGV aan te vullen met extra onderwijsonderdelen.
3. Voor buitenlandse artsen die onderwijsonderdelen van de Opleiding volgen om in aanmerking te komen voor BIG-registratie, zijn de regels van deze onderwijsonderdelen overeenkomstig de OER van toepassing.
4. Aan de bezitters van de in het eerste lid genoemde buiten Nederland afgegeven diploma's wordt tevens de eis gesteld om voor aanvang van de Opleiding ten genoegen van de Examencommissie het bewijs te leveren van voldoende beheersing van de Nederlandse taal [7.28, tweede lid van de Wet]. Dit bewijs kan worden geleverd door:
  - a. het met goed gevolg afgelegd hebben van de toets 'Nederlands als tweede taal, tweede niveau' (NT-2, Examen II), *dan wel*
  - b. het overleggen van een voldoende vwo-deelcertificaat Nederlands, *dan wel*
  - c. anderszins ten genoegen van de Examencommissie aan te tonen de Nederlandse taal in voldoende mate te beheersen zodat het onderwijs met vrucht kan worden gevolgd.

Paragraaf 5 – De verplichte praktische oefeningen

Artikel 5.1 – De verplichte praktische oefeningen

1. Met ingang van het collegejaar 2017/2018 is het niet meer mogelijk al het onderwijs van de Eerste Master te volgen. De verplichte praktische oefeningen behorende bij dit onderwijs, als beschreven in lid 2 van dit artikel dienen te zijn gevolgd voorafgaand aan de coschappen. Studenten die niet aan deze verplichtingen hebben voldaan worden verwezen naar de overgangsregeling.
2. De volgende praktische oefeningen worden vanaf collegejaar 2017-2018 niet meer in hun oorspronkelijke vorm aangeboden, maar moeten reeds behaald zijn door studenten om in te mogen stromen in de coschappen van de Eerste master: [7.13 lid 2, onder t]
  - a. het als verplicht gestelde VaardigheidsOnderwijs (VO);
  - b. Klinisch Redeneren;
  - c. Master Start Niveau (MSN) toetsen van thema Ma1B;
  - d. Practicum Klinische Vaardigheden (PKV)-onderwijs;
  - e. Klinisch Pathologie Practicum (KPP);
  - f. Skillsplaza.
3. De volgende onderwijsonderdelen zullen ook in collegejaar 2019/2020 nog worden aangeboden in hun oorspronkelijke vorm en zijn verplicht gesteld:
  - a. Het volgen van het onderwijs dat als voorbereiding dient op de coschappen (ICK-weeken inclusief het onderwijs Farmacie/Praktische Farmacotherapie en SCOPE). [7.13, lid 2, onder t]
4. Van de verplichting tot het deelnemen aan de praktische oefeningen in de vorige leden kan de Examencommissie op verzoek van de betrokkene(n) geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen. De Examencommissie toetst dit verzoek aan de regels voor vrijstelling zoals opgenomen in artikel 3.6. Bij een gedeeltelijke vrijstelling bepaalt de Examencommissie of het vaardigheidsonderwijs op een andere wijze verricht dient te worden en zo ja, op welke wijze de benodigde EC kunnen worden behaald. [7.13, lid 2 onder t].
5. Over de verplichtingen zoals die gelden voor de verplichte VO's bij het onderling lichamelijk onderzoek zijn nadere regels gespecificeerd in bijlage 3.

Artikel 5.2 – Aanwezigheids- en inspanningsverplichting

1. Van elke student wordt aanwezigheid, voorbereiding en een actieve en professionele deelname aan het onderwijs verwacht waarvoor hij staat ingeschreven.
2. De student wordt geacht om zowel bij het facultatief gestelde onderwijs als bij het verplichte onderwijs te komen op het tijdstip waarop zijn studiegroep is ingeroosterd. Indien ruilen mogelijk is, staan de voorwaarden daartoe in de handleiding van het betreffende onderwijs.
3. De student wordt geacht zich te laten controleren op MRSA indien hij in de voorafgaande periode van zes maanden in een ziekenhuis in het buitenland heeft gelegen dan wel gewerkt, of in contact is geweest met MRSA-positieve patiënten. De student dient er in zijn planning rekening mee te houden dat de resultaten van de test bekend negatief moeten zijn, alvorens op de klinische of poliklinische afdelingen te kunnen worden toegelaten.
4. Naast de algemene verplichtingen in lid 1, 2 en 3 van dit artikel, kunnen aanvullende eisen per onderwijsonderdeel worden gesteld.
5. Indien de student niet voldoet aan het gestelde in de leden 1, 2 en 3, kan dat tot een aantekening leiden ten aanzien van zijn of haar professionele gedrag in zijn of haar digitaal portfolio.

Paragraaf 6 – De verplichte volgorde van onderwijsdelen

Artikel 6.1 – Toegang tot het Masteronderzoek

Om toegang te krijgen tot het Masteronderzoek heeft de student het onderwijs van Ma1A gevolgd en deelgenomen aan het tentamen. [7.13, lid 2 onder s]. Studenten die hieraan niet voldoen, worden verwezen naar de overgangsregeling artikel 12.1 lid 4.

Artikel 6.2 – Toegang tot de coschappen

1. Met ingang van het collegejaar 2018/2019 is het niet meer mogelijk in te stromen in de coschappen van de Eerste Master. Studenten die voor deze datum zijn ingestroomd in serie 1 en 2 coschappen kunnen doorstromen volgens onderstaande regeling.
2. Voordat een student kan worden toegelaten tot een coschap dient deze bij aanvang van ieder coschap te voldoen aan de eisen betreffende infectiepreventie zoals die gelden bij de instelling of praktijk (zie [Regels, richtlijnen en procedures master/screenings- en vaccinatieprogramma op de website](#)).
3. Om toegang te krijgen tot de *serie 2 coschappen* moet zijn voldaan aan de volgende eisen:
  - a. De student heeft alle coschappen van serie 1 met voldoende resultaat behaald en voldaan aan de ICK-weken;
  - b. De student heeft deelgenomen aan de Witte Jas Ceremonie of voldaan aan een vervangende opdracht.
4. Om toegang te krijgen tot de *serie 3 coschappen* moet zijn voldaan aan de volgende eisen:
  - a. De student heeft alle coschappen van serie 2 met voldoende resultaat afgerond en voldaan aan de ICK-weken;
  - b. De student heeft voldaan aan de eisen voor de discipline overstijgende competenties, dit wordt beoordeeld door de Commissie Longitudinale Beoordeling Coassistenten en de Examencommissie;
  - c. De student heeft aan de verplichtingen van SCOPE voldaan en het onderwijs met een voldoende eindbeoordeling afgerond;
  - d. De student heeft aan de verplichtingen van het onderwijs Farmacie / Praktische Farmacotherapie voldaan en de eindtoets met voldoende resultaat behaald.
Voor studenten die vanaf 1-1-2018 aan hun coschappen zijn begonnen, geldt tevens dat een voldoende eindresultaat voor de Landelijke Farmacotherapie Eindtoets moet zijn behaald.

Artikel 6.3 – Regels voor toewijzing van de coschappen

Met ingang van collegejaar 2017/2018 worden geen plaatsingslotingen meer verricht voor de toewijzing van de coschapplekken voor studenten van dit curriculum.

Artikel 6.4 – Onderwijs binnen de coschappen

1. Een coschap dient binnen een en dezelfde instelling en zonder onderbreking gevolgd te worden. Alle coschappen van serie 1 en 2 dienen aaneengesloten gevolgd te worden. De volgorde van de coschappen staat vast en kan alleen onderbroken worden met een dwingende reden. Hiervoor dient toestemming gevraagd te worden bij de Examencommissie.
2. De student moet de ICK-week die hoort bij het desbetreffende coschap met voldoende resultaat hebben afgerond.
3. Serie 3 coschappen bestaat uit het oudste coschap.
4. Het oudste coschap dient een klinische inhoud te hebben.
5. Eén of beide keuze coschappen kunnen worden gekoppeld aan het oudste coschap.
6. Eén of beide keuze coschappen kunnen worden gekoppeld aan het Masteronderzoek. Voorafgaand aan de start van het Masteronderzoek dient hiervoor een verzoek ingediend te worden bij de Examencommissie. Bij dit verzoek dient een brief van de onderzoeksbegeleider en de goedkeuring van de coördinator Masteronderzoek gevoegd te worden.

Paragraaf 7 – Toetsing

Artikel 7.1 – Inleiding

Met ingang van collegejaar 2017/2018 worden het themaonderwijs van de Eerste master en de bijbehorende reguliere tentamens niet meer aangeboden. Studenten die wel het onderwijs hebben gevolgd, maar de tentamens nog niet hebben gehaald worden verwezen naar de overgangsregeling beschreven in artikel 11.1.

Artikel 7.2 – Aantal themaonderwijs gebonden tentamenmogelijkheden vervallen

Artikel 7.3 – Toetsvorm

1. *vervallen*
2. De coschappen worden beoordeeld met behulp van de 'Geef me de vijf' beoordelingssystematiek. Dit houdt in dat de eindbeoordeling voor ieder coschap wordt gebaseerd op een aantal (meestal vijf) deeltaetsen, te weten:
  - a. Kennistoets (MAK-toets)³;
  - b. Observatie patiëntcontact 1;
  - c. Observatie patiëntcontact 2;
  - d. Algemeen functioneren;
  - e. Inzet feedback en reflectie.
3. De observaties van de patiëntcontacten vinden in beginsel op locatie plaats in de laatste week van het betreffende coschap, waarvan de laatste op de voorlaatste of laatste dag van het coschap dient plaats te vinden. Het tijdstip waarop de nabespreking van de observaties plaatsvindt, wordt door de betreffende examiner(en) bepaald zo mogelijk in overleg met de student.
4. De eindbeoordeling van het Masteronderzoek is gebaseerd op de volgende onderdelen:
  - a. functioneren tijdens het Masteronderzoek;
  - b. mondelinge eindpresentatie;
  - c. definitieve onderzoeksverslag.
5. De wijze van beoordelen van onderdelen uit het lijnonderwijs en de overige onderdelen staan beschreven in bijlage 2.
6. De examiner dient bij aanvang van het onderwijsonderdeel de tentameneisen en manier van afname bekend te maken.
7. In bijzondere gevallen kan de Examencommissie toestaan dat een tentamen op een andere wijze dan krachtens het eerste tot en met vierde lid is bepaald, wordt afgelegd. [7.13, lid 2, aanhef en onder l].]
8. De examiner stelt de uitslag van de tentamens vast [7.12c, lid 1] en volgt daarbij de bepalingen betreffende cesuur en normering zoals die zijn vastgesteld in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie [7.12b, lid 1 onder b].

Artikel 7.4 – Toelatingsvoorwaarden deelname tentamen

1. Studenten mogen deelnemen aan tentamens wanneer zij daarvoor zijn ingeschreven en zich kunnen legitimeren met behulp van de collegekaart en een geldig legitimatiebewijs bij het betreden van de examenruimte. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.
2. Voor inschrijving voor de vaardigheidstoetsen wordt verwezen naar de handleiding van het betreffende onderwijs. [7.13 lid 2, onder t]

---

³ Bij de interne geneeskunde geldt een afwijkende systematiek. Hier wordt de Masterkennistoets afgenomen via een speciaal daartoe ontworpen mondelinge toets.

Artikel 7.5 – Voorbereiding op tentamen

1. Gedurende het collegejaar kunnen voor de Opleiding ingeschreven studenten kennis nemen van een, naar het oordeel van de examiner, voor het werkelijke schriftelijke tentamen representatieve set vragen en/of opdrachten alsmede de daarbij behorende antwoordmodellen; een dergelijke set dient uiterlijk één week voorafgaand aan een schriftelijk tentamen ter inzage te worden gegeven.
2. *Vervallen*

Artikel 7.6 – Nabespreking

Vervallen

Artikel 7.7 – Inzage

1. De inzage in de prestatie op de Masterkennistoets en de toets Methoden van Onderzoek (oude TT Ma1A) vindt plaats direct na het afleggen van de toets door middel van een uitgebreid resultaatoverzicht. Hierin ontvangen studenten feedback per onderwerp en per niveau van vraagstelling. In aanvulling hierop kan, indien de student twee keer voor dezelfde toets zakt, een meer uitgebreide inzage worden aangevraagd bij de examiner. Inzage vindt altijd plaats onder toezicht, door of onder verantwoordelijkheid van de examiner.

Artikel 7.8 – Mondeling tentamen (*niet-klinische fase*)

1. Bij een mondeling tentamen wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald. [7.13 lid 2 n]
2. De examiner nodigt ten minste twee mede-beoordelaars uit, waarmee hij gezamenlijk het tentamen afneemt en de prestatie van de student beoordeelt. [7.13 lid 2 n]
3. Een mondeling tentamen is openbaar, tenzij de Examencommissie al dan niet op verzoek van de student anders heeft bepaald. Openbaar betekent dat zowel een student als de examiner, naast de twee reeds aanwezige mede-examinatoren, één toehoorder kan uitnodigen. [7.13 lid 2 n]

Artikel 7.9 – Nakijktermijn

1. Terstond nadat de eindbeoordeling van het coschap heeft plaatsgevonden, worden de resultaten ervan in EPASS ingevoerd door de examiner.
2. Voor de MAK-toetsen geldt dat dezelfde dag de voorlopige uitslag aan de student bekend wordt gemaakt. Indien door onvoorziene omstandigheden de MAK-toets op papier is afgelegd, wordt de uitslag van de bloktoets binnen twee werkdagen bekend gemaakt.
3. De definitieve uitslag van de MAK-toets wordt bekend gemaakt via het OSC binnen vijf werkdagen na de toetsafname.
4. Terstond nadat een mondeling tentamen is afgelegd, vindt kort beraad plaats tussen de examinatoren. Aansluitend maakt de examiner de uitslag van dit tentamen bekend en geeft deze door aan het OSC. De student krijgt na afloop van het tentamen een schriftelijk bewijs van de uitslag. [7.13, lid 2, aanhef en onder o]
5. Voor de uitslag van de *overige tentamens* van onderwijsonderdelen geldt dat binnen 18 werkdagen na de dag waarop de tentamenperiode van het betreffende onderdeel is afgelopen de definitieve uitslag van dit tentamenonderdeel door de desbetreffende examiner via het OSC bekend wordt gemaakt.

Artikel 7.10 – Administratie studieresultaten

1. De student kan kennis nemen van zijn tentamenuitslagen via OSIRIS-student [7.13, lid 2, aanhef en onder u].
2. Het OSC registreert de tentamenuitslagen in OSIRIS met de grootst mogelijke zorgvuldigheid.
3. Ondanks de betrouwbare zorgvuldigheid kan het voorkomen dat deze informatie onjuistheden of fouten bevat. Evident onjuiste of foutieve informatie in OSIRIS kan te allen tijde worden gewijzigd.
4. Het OSC houdt zich het recht voor om onjuiste of foutieve informatie in OSIRIS te wijzigen. Hiervoor moet schriftelijk toestemming worden verkregen van de Examencommissie. Het OSC is

in geen geval aansprakelijk voor enige schade die het directe of indirecte gevolg is van of in verband staat met het gebruik van in OSIRIS beschikbare informatie.

5. Bij het OSC kan een gewaarmerkt studievoortgangsdossier worden verkregen. [7.11, lid 5]
6. De opgaven, uitwerkingen en het beoordeelde werk van de tentamens worden gedurende twee jaar na de beoordeling door de instelling bewaard.
7. Opgaven, uitwerkingen en beoordelingen van de eindwerken (zie bijlage 2, IX) worden (in papieren of digitale vorm) gedurende zeven jaar door de instelling bewaard. [7.3, lid 5]

Artikel 7.11 – Geldigheidsduur tentamens, vrijstellingen en andere onderwijsdelen

1. Met uitzondering van het certificaat voor de SkillsPlaza modules is de geldigheidsduur van tentamens en andere onderwijsdelen vijf jaar, te rekenen vanaf de datum waarop het tentamen is afgenomen. Binnen twee jaar na het behalen van de Skillsplaza modules dient gestart te worden met de serie 1 coschappen, anders komen de resultaten van deze modules te vervallen. Deze beperkte geldigheidsduur is afgeleid van de wettelijke eis dat de kerncompetenties van de arts gewaarborgd blijven. [Wet BIG, art 8.1 en Regeling periodieke registratie Wet BIG, art. 2 en 6a]
2. De periode van vijf jaar wordt berekend vanaf de datum waarop het tentamen is afgenomen of (indien daar onduidelijkheid over bestaat) de datum waarop de verplichte onderwijsonderdelen in OSIRIS zijn geregistreerd.
3. De geldigheidsduur van een door de Examencommissie verleende vrijstelling voor een onderwijsonderdeel is vijf jaar. De geldigheidsduur van de vrijstelling wordt berekend vanaf de datum waarop de vrijstelling is vastgelegd in OSIRIS.
4. De Examencommissie is bevoegd de geldigheidsduur als bedoeld in lid 1 en 3 te verlengen. De student kan een met redenen omkleed verzoek hiertoe indienen bij de Examencommissie. [7.13, lid 2 aanhef en onder K]

Artikel 7.12 – Bewaartermijn tentamens

Vervallen

Paragraaf 8 – Het Masterexamen

Artikel 8.1 – Het Examen

1. Het Masterexamen is behaald op het moment dat de onderwijsonderdelen genoemd in artikel 3.5 met voldoende resultaat zijn afgelegd of zijn vrijgesteld of zijn gecompenseerd, waarbij de gestelde geldigheidsduur, zoals vermeld in artikel 7.10 in acht wordt genomen.
2. De Examencommissie stelt de uitslag van het Masterexamen vast en reikt het getuigschrift als bedoeld in artikel 8.4 uit als de student aan de eisen van het examenprogramma heeft voldaan. [7.11 lid 2 en 7.12 lid 2]
3. Alvorens de uitslag van het Masterexamen vast te stellen, kan de Examencommissie zelf een onderzoek instellen naar de kennis en inzicht, vaardigheden en professionele ontwikkeling van de student met betrekking tot één of meer onderdelen of aspecten van de Opleiding. [7.10 lid 2]
4. Voor het behalen van het Masterexamen en de afgifte van het getuigschrift geldt tevens als voorwaarde dat de student ingeschreven was voor de Opleiding in de periode dat de onderwijsonderdelen werden gevolgd en de tentamens zijn afgelegd.
5. Degene die het Masterexamen met goed gevolg heeft afgelegd en aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan de Examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan. Dit verzoek tot uitstel moet worden ingediend binnen twee weken nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer hij het getuigschrift wil ontvangen. [7.11 lid 3]

Artikel 8.2 – Iudicium cum laude

Het iudicium 'cum laude' wordt toegekend door de Examencommissie aan die studenten die hebben voldaan aan elk van de voorwaarden zoals opgenomen in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.

Artikel 8.3 – Graad

1. Aan degene die het Masterexamen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad van Master of Science verleend. [7.10a lid 1]
2. De verleende graad wordt op het getuigschrift aangetekend. [7.11 lid 2d]

Artikel 8.4 – Getuigschrift

1. Ten bewijze dat het Masterexamen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de Examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt, ook al rondt een student meerdere programma's binnen een opleiding af. [7.11 lid 2]
2. De Examencommissie voegt aan dit getuigschrift de cijferlijst en het diplomasupplement toe, waarmee (internationaal) inzicht wordt verschaft in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding. [7.11 lid 4]

Paragraaf 9 – Het Iudicium Abeundi

Artikel 9.1 – Iudicium Abeundi

1. Het College van Bestuur kan in bijzondere gevallen na advies van de Examencommissie en de decaan en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen de inschrijving van een student voor een opleiding beëindigen dan wel weigeren, als die student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van één of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening. [7.42a, eerste lid]
2. Het College van Bestuur dan wel het instellingsbestuur van een andere instelling die eenzelfde of verwante opleiding verzorgt, kan besluiten de student niet opnieuw of niet voor die opleiding in te schrijven. [7.42, tweede lid]
3. Indien de student, bedoeld in het eerste lid, is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan de opleiding waarvoor de inschrijving met toepassing van het eerste lid is beëindigd, kan het instellingsbestuur na advies van de Examencommissie, de decaan of een met de decaan vergelijkbaar orgaan binnen de instelling en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen besluiten dat de student die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding niet mag volgen. [7.42, derde lid]
4. Het College van Bestuur informeert de betrokkene en de Minister over de beëindiging van de inschrijving. [7.42, vierde lid]
5. De procedure met betrekking tot het Iudicium Abeundi is vastgelegd in bijlage 5 van dit reglement.

Paragraaf 10 – Studiebegeleiding

Artikel 10.1 – Studiebegeleiding

1. De decaan c.q. de Opleidingsdirecteur draagt zorg voor de studiebegeleiding van studenten die voor de Opleiding zijn ingeschreven. Het doel van deze begeleiding is om:
  - a. eventuele studievertraging te beperken tot een minimum en de student te helpen het onderwijs- en toetsprogramma nominaal te doorlopen;
  - b. advies en coaching te bieden waar nodig;
  - c. indien nodig studenten tijdig te verwijzen naar een andere, meer geschikte studie;
  - d. betrokkenheid te tonen bij de studievoortgang van de student.

Artikel 10.2 – Studeren met een functiebeperking

1. Aan studenten met een functiebeperking wordt de gelegenheid geboden om de onderwijssituatie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan die beperkingen aan te passen. De student bespreekt zijn functiebeperking en mogelijke aanpassing voor het volgen van onderwijs met de studieadviseur, waarbij een plan voor aanpassingen kan worden opgesteld. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van het onderwijs niet wijzigen. Indien hier twijfel over bestaat is dit ter beoordeling van de Examencommissie.
2. Indien de functiebeperking zodanig is dat een student aanpassingen nodig acht voor de afname van tentamens kan een gemotiveerd verzoek daartoe, voorzien van een ondersteunende verklaring van een gekwalificeerde zorgverlener en/of advies van de studieadviseur, worden ingediend bij de Examencommissie. De Examencommissie beslist op basis van de aard van de gevraagde voorziening, verklaring van de zorgverlener en advies van de studieadviseur. Toegezegde aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van student afgestemd, maar mogen de kwaliteit en de moeilijkheidsgraad van het examenprogramma niet wijzigen [7.13, lid 2m]. Zie tevens paragraaf 3 van de 'Regels en Richtlijnen van de Examencommissie'.

Artikel 10.3 – Melding bijzondere persoonlijke omstandigheden

1. Studenten die door bijzondere persoonlijke omstandigheden één of meerdere verplichte onderwijsonderdelen of tentamens hebben gemist of dreigen te missen, of wanneer deze bijzondere persoonlijke omstandigheden van invloed zijn op de benodigde voorbereiding van tentamens, dienen dit tijdig te melden bij de studieadviseur. Hierbij dient de student, zo mogelijk, bewijsstukken aan te leveren of ter inzage aan te bieden.
2. Bijzondere persoonlijke omstandigheden worden vertrouwelijk behandeld en worden niet met anderen gedeeld, tenzij de student daar toestemming voor geeft.
3. De Examencommissie kan advies inwinnen bij de studieadviseur ten aanzien van besluiten betreffende uitzonderingen op de Onderwijs- en Examenregeling of de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.

Paragraaf 11 – Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 11.1 – Overgangsregeling

1. Met ingang van het collegejaar 2017/2018 gaat het nieuwe mastercurriculum ErasmusArts 2020 van start en is het niet meer mogelijk om in het Eerste Master-curriculum (Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017) in te stromen.
2. Met ingang van het collegejaar 2018/2019 wordt alleen het ICK-onderwijs aangeboden.
3. Met ingang van het collegejaar 2018/2019 geldt de volgende overgangsregeling voor studenten met een omissie in thema Ma1A en/of Masteronderzoek Eerste Master:
  - a. Studenten die het onderwijs Ma1A in het Master-curriculum (Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017) hebben gevolgd en het tentamen met voldoende resultaat hebben afgerond, en die instromen in Curriculum ErasmusArts 2020, mogen in het nieuwe curriculum starten met het Masteronderzoek en krijgen de bijbehorende EC bij Ma1A.
  - b. Studenten die in het Master-curriculum (Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017) zowel Ma1A hebben gevolgd, het bijbehorende tentamen met voldoende hebben afgesloten en het Masteronderzoek met voldoende resultaat hebben afgesloten, krijgen hiervoor bij de overgang naar curriculum ErasmusArts 2020 de bijbehorende EC toebedeeld.
  - c. Studenten die het onderwijs Ma1A in het Master-curriculum (Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017) hebben gevolgd, maar geen tentamen hebben afgelegd, dienen eerst het tentamen te hebben afgelegd alvorens ze in curriculum ErasmusArts 2020 met het masteronderzoek mogen beginnen. Dit tentamen mag gevolgd worden volgens de regels van de Master Erasmusarts 2020. Pas nadat ze het tentamen met voldoende resultaat hebben afgerond krijgen ze de EC behorende bij Ma1A.
  - d. Indien het tentamen behorende bij Ma1A van het Master-curriculum (Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017) niet is behaald vóór 1 september 2017, kan het worden herkanst door het afleggen van tentamen Methoden van Wetenschappelijk onderzoek in het curriculum ErasmusArts 2020. Ook dit tentamen zal meerdere keren per jaar worden aangeboden.
4. Met ingang van collegejaar 2017/2018 worden het onderwijs en de bijbehorende tentamen van thema Ma1B van het Master-curriculum (Cohorten 2011-2012 tot en met 2016-2017) niet meer aangeboden.

Artikel 11.2 – Hardheidsclausule

1. De Examencommissie is bevoegd tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard die zich bij de toepassing van deze regeling mochten voordoen.
2. In bijzondere, individuele gevallen waarbij toepassing van een of meer bepalingen van deze regeling leidt tot onredelijke en/of onbillijke situaties ten aanzien van een student, kan deze student een schriftelijk met redenen omkleed verzoek om afwijking van bedoelde bepaling(en) indienen bij de Examencommissie. De Examencommissie kan, gehoord de desbetreffende examiner(en) of de decaan of de gemandateerde medewerker van Erasmus MC en de studieadviseur of studentendecaan, afwijken van bedoelde bepaling(en) ten gunste van de student.
3. In die gevallen waarin deze regeling niet duidelijk voorziet, wordt door of namens de decaan beslist, na de Examencommissie dan wel de Opleidingsdirecteur te hebben gehoord.

Artikel 11.3 – Wijzigingen

1. Wijzigingen van deze regeling worden door de Decaan, met advies van de Examencommissie en met advies of instemming van de Opleidingscommissie en Gezamenlijke Vergadering bij afzonderlijk besluit vastgesteld. [9.15, eerste lid onder a, 9.18, eerste lid, 9.38]
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende collegejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging van deze regeling kan niet ten nadele van een student zijn ten aanzien van een besluit van de Examencommissie, genomen op basis of naar aanleiding van deze regeling.

Artikel 11.4 – Bekendmaking OER

De Opleidingsdirecteur draagt zorg voor de bekendmaking van deze regeling alsmede van wijzigingen van deze stukken via internet.

Artikel 11.5 – Inwerkingtreding

Deze regeling treedt op 2 september 2019 in werking.

Artikel 11.6 – Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: OER Geneeskunde Masteropleiding 2019-2020 voor de cohorten **2011-2012 tot en met 2016-2017**.

Aldus vastgesteld door de Decaan, gehoord de Examencommissie, met instemming van de Opleidingscommissie en de Gezamenlijke Vergadering in de Gezamenlijke Vergadering van 20 juni 2019.

**Onderwijs- en Examenregeling
Master Geneeskunde
Bijlagen 2019-2020
Cohorten 2011 – 2012 tot en met 2016 - 2017**

Inhoudsopgave

Bijlage 1 – Eindtermen Master Geneeskunde	4
Bijlage 2 – Toetsvormen per onderwijseenheid.....	6
I. Toetsing ICK onderwijs	6
II. Masterkennistoets	7
III. Beoordeling Masteronderzoek	8
IV. Beoordeling SCOPE	8
V. Beoordeling Skillsplaza	8
VI. Beoordeling serie I en II coschappen	9
VII. Beoordeling oudste coschap	10
VIII. Beoordeling keuze coschappen	10
IX. Longitudinale Beoordeling Coschappen.....	11
X. Eindwerken	14
Bijlage 3 – “Regels en Richtlijnen m.b.t. Patiëntgebonden Vaardigheden” voor wat betreft het onderling lichame-lijk onderzoek	15
Bijlage 4 – Coschappen serie 1 en 2 in het buitenland.....	17
Bijlage 5 – Procedure met betrekking tot het Iudicium Abeundi als bedoeld in paragraaf 9 van de OER [7.42a]	18
Bijlage 6 – Aanmelding van artsen van buiten de Europese Unie	21

Bijlage 1 – Eindtermen Master Geneeskunde

Met de Opleiding wordt beoogd de student kennis en inzicht, vaardigheden en (deel)competenties bij te brengen, noodzakelijk voor de beroepsuitoefening van een arts. Dit is omschreven in de richtlijn van de Raad Europese Gemeenschappen van 16 juni 1975, 75/363/EEG (PbeG, L167) en gespecificeerd in het Raamplan.

De eindtermen van de Opleiding Geneeskunde aan het Erasmus MC zijn verdeeld over vijf accenten die het beroepsprofiel van de Erasmusarts 2020 omvat:

1. klinisch redeneren vanuit een solide (bio)medische kennisbasis;
2. professionele vorming;
3. klinische en beroepsgebonden vaardigheden;
4. academische vorming en wetenschappelijke vaardigheden;
5. maatschappelijke verantwoordelijkheid: zorgvisie en preventie.

De geformuleerde eindtermen zijn gelijk voor de Bachelor- en Masteropleiding Geneeskunde aan het Erasmus MC, het niveau verschilt. Het Erasmus MC volgt hierin de beschreven niveaus zoals gedefinieerd in het Raamplan. Per eindterm zijn de bijbehorende rollen uit het Raamplan vermeld.

1. Klinisch redeneren vanuit een solide (bio)medische kennisbasis

Rol: Medisch deskundige

- Een Erasmusarts kan op basis van de ziektebeelden, die zijn behandeld in het curriculum, zijn kennis op het gebied van de etiologie, pathogenese, pathofysiologie en de epidemiologie aanwenden om de klacht(en) van de patiënt zoveel mogelijk te verklaren.
- Een Erasmusarts kan op systematische wijze anamnese en eventuele onderzoeken inzetten om de klacht(en) van de patiënt te onderzoeken en komt naar aanleiding van zijn bevindingen tot een (differentiële) diagnose ter verklaring van deze klacht(en), en doet op basis hiervan een voorstel voor verder beleid.
- Een Erasmusarts kan aan de patiënt het verloop van de ziekte en de prognose van de behandeling beschrijven, rekening houdend met het opleidingsniveau en de culturele achtergrond van de patiënt.
- Een Erasmusarts kan op grond van natuurwetenschappelijke basiskennis de mogelijkheden en beperkingen van gebruikte medische technieken inschatten en de daarmee verkregen diagnostische bevindingen op waarde schatten.

2. Professionele vorming

Rollen: Academicus, Beroepsbeoefenaar

- Een Erasmusarts is alert op zijn eigen vooroordelen, zijn eigen normen en waarden en weet hoe deze hem beïnvloeden in zijn professie.
- Een Erasmusarts signaleert hiaten in eigen kennis, vaardigheden en professionaliteit en kan hiervoor adequate oplossingen genereren en uitvoeren om de ontbrekende kennis en vaardigheden te verwerven en toe te passen.
- Een Erasmusarts reflecteert continue op de consequenties van zijn handelen voor de patiënt en kan hierop anticiperen.

3. Klinische en beroepsgebonden vaardigheden

Rollen: Medisch deskundige, Beroepsbeoefenaar, Communicator, Samenwerker, Organisator, Academicus

- De Erasmusarts beschouwt de patiënt als mens waarin aandacht is voor eventuele comorbiditeit als ook de interactie tussen de aandoeningen onderling, voor de sociaal/ culturele context van de patiënt, en voor de betekenis van de diagnosevoering en bijbehorend beleid op de levenskwaliteit van de patiënt.
- Een Erasmusarts voert praktische klinische vaardigheden adequaat uit.
- De Erasmusarts kan omgaan met de grote diversiteit aan informatie.
- Een Erasmusarts benadert een patiënt, en zijn naasten integer en respectvol en beschikt over een voldoende beheersing van de Nederlandse taal.
- Een Erasmusarts informeert en adviseert zijn patiënt over zijn gezondheidstoestand en bepaalt samen met patiënt over het verdere zorgtraject (shared decision making).
- Een Erasmusarts kan samenwerken met mensen binnen en buiten de eigen discipline.
- Een Erasmusarts kan zijn eigen werkzaamheden prioriteren en plannen.
- De Erasmusarts handelt op grond van beroepsethische en juridische normen, waarden en principes, en gaat op een systematische en constructieve manier om met ethische dilemma's in de patiëntenzorg.

4. Academische vorming en wetenschappelijke vaardigheden

Rollen: Academicus, Beroepsbeoefenaar, Medisch deskundige, Samenwerker, Communicator

- Een Erasmusarts vormt zelfstandig een oordeel over de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek.
- Een Erasmusarts kan onder begeleiding een wetenschappelijk onderzoek opzetten, uitvoeren en de resultaten ervan interpreteren en presenteren. Hij/ zij handelt hierbij bij ethisch en integer.
- Een Erasmusarts kan maatschappelijke vraagstukken binnen het medisch-ethisch domein, het dilemma benoemen, de relevante argumenten op basis van beschikbare wetenschappelijke *evidence*, kritisch afwegen om zo tot een eigen onderbouwd standpunt te komen en deze helder overdragen.
- Een Erasmusarts heeft een ruim gezichtsveld, is nieuwsgierig en betrokken op de wereld om hem/ haar heen, is bereid om zich te verdiepen in verschillende perspectieven, en is in staat zich te verplaatsen in andermans positie.
- Een Erasmusarts kan medische kennis overdragen, en anderen vaardigheden aanleren, rekening houdend met de beginsituatie van de ander.

5. Maatschappelijke verantwoordelijkheid: zorgvisie en preventie

Rollen: Beroepsbeoefenaar, Gezondheidsbevorderaar, Academicus, Medisch deskundige

- Een Erasmusarts draagt actief bij aan verbetering van kwaliteit, veiligheid en doelmatigheid van de gezondheidszorg en maatschappelijke opvang.
- Een Erasmusarts kan risicovolle determinanten herkennen en naar aanleiding daarvan adequaat handelen op zowel individueel, groeps- en maatschappelijk niveau.
- Een Erasmusarts kan handelen binnen een veranderend zorglandschap op basis van een onderbouwde positie over ethische aspecten van wetenschappelijke, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen.

Bijlage 2 – Toetsvormen per onderwijseenheid

De toetsvormen als bedoeld in artikel 7.1 van de OER zijn als volgt:

I. Toetsing ICK onderwijs

1. Voor het behalen van een voldoende resultaat voor de ICK-week dient de student:
  - a. aanwezig te zijn bij alle discipline specifieke onderwijsbijeenkomsten in de ICK-week, tenzij de disciplinecoördinator anders beslist in dezen; en
  - b. aanwezig te zijn bij alle farmacie/praktische farmacotherapie sessies behorend bij de betreffende ICK week; en
  - c. tijdens de lessen voldoende te functioneren wat betreft professioneel gedrag. In geval op dit punt een onvoldoende wordt gegeven wordt dit nader gemotiveerd door de disciplinecoördinator.
2. Wanneer een student door overmacht niet in staat is de ICK-week behorende bij het betreffende coschap direct voorafgaand aan het betreffende coschap te doorlopen, kan deze het coschap niet vervolgen, tenzij de disciplinecoördinator anders beslist. De disciplinecoördinator bepaalt vervolgens of de coassistent de discipline specifieke onderdelen van de ICK-week kan inhalen aan het begin van het coschap of dat deze op een later moment instroomt in het coschap.
3. Wanneer een student door overmacht het onderwijs van farmacie/praktische farmacotherapie heeft gemist, kan dit ingehaald worden in een andere ICK-week.
4. Beoordeling Geneesmiddelenonderwijs
  - a. Voor studenten die vóór 1-1-2018 instromen in de Master Geneeskunde bestaat de beoordeling uit de volgende toetsen:
    - b. een tussentijdse toets Geneesmiddelen voorschrijven.
    - c. een eindtoets Geneesmiddelen voorschrijven.
  - d. Voor studenten die na 1-1-2018 instromen in de Master Geneeskunde bestaat de beoordeling uit de volgende toetsen:
    - een tussentijdse toets Geneesmiddelen voorschrijven.
    - een toets Farmacotherapie*
    - een eindtoets Geneesmiddelen voorschrijven.
  - e. voor ieder onderdeel van het Geneesmiddelenonderwijs geldt een aanwezigheids- en participatieverplichting. De participatieverplichting houdt in dat de student actief participeert in de groep, zich voorbereidt op de bijeenkomsten en de opdrachten met een voldoende resultaat afrondt.
  - f. Wanneer de aanwezigheids- en/of participatieverplichting onvoldoende is, beslist de coördinator van het Geneesmiddelenonderwijs op welke manier alsnog een voldoende beoordeling verkregen kan worden.
  - g. Voorwaarde voor het verkrijgen van de EC voor het onderdeel Geneesmiddelenonderwijs is dat de student voldaan heeft aan zijn aanwezigheids- en participatieverplichting, de tussentijdse toets heeft gemaakt én een voldoende beoordeling heeft voor eindtoets Geneesmiddelen voorschrijven.
  - h. Voor de toets Farmacotherapie zijn er drie tentamengelegenheden, voor de eindtoets Geneesmiddelen voorschrijven zijn er twee tentamengelegenheden.
  - i. Een toets waarvoor een voldoende resultaat is behaald, kan niet opnieuw worden afgelegd.
  - j. Voor de beschrijving van de cesuur wordt verwezen naar de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.
  - k. Meer informatie over de toetsen van het Geneesmiddelenonderwijs staat beschreven in de handleiding.

II. Masterkennistoets¹

1. Algemene informatie

- a. Een coschap kan alleen met voldoende resultaat worden afgerond na het behalen van de Masterkennistoets (MAK-toets).
- b. Een toets waarvoor een voldoende resultaat is behaald, kan niet opnieuw worden afgelegd.
- c. Bij een onvoldoende resultaat wordt de MAK-toets één keer herkanst tijdens het coschap, of voor de korte coschappen op de eerstvolgende maandag na afronding van het desbetreffende coschap.
- d. Bij een onvoldoende resultaat voor de MAK-toets na twee MAK-toets pogingen, zijn er twee opties:
- e. Indien de rol medisch deskundige binnen de andere onderdelen van het examen op niveau of boven niveau is beoordeeld, mag de student verder gaan met het volgende coschap. De student mag de MAK-toets nog éénmaal herkansen, binnen drie maanden na de datum van de oorspronkelijke MAK-toets van het betreffende coschap, met uitzondering van kindergeneeskunde, waarbij de herkansingsperiode zeven weken bedraagt. Bij een voldoende resultaat wordt het coschap afgesloten, echter met maximaal het cijfer 6. Bij een onvoldoende resultaat wordt het gehele coschap als onvoldoende beoordeeld.
- f. Indien de rol medisch deskundige binnen tenminste één ander onderdeel van het examen eveneens beneden niveau is beoordeeld, wordt het gehele coschap als onvoldoende beoordeeld.
- g. Studenten die een geldige reden hadden om niet aan de MAK-toets deel te nemen, ter beoordeling van de Examencommissie, kunnen eenmalig een extra gelegenheid krijgen voor het afleggen van de betreffende MAK-toets. Deze extra gelegenheid dient binnen een maand na de datum van de oorspronkelijke MAK-toets van het betreffende coschap plaats te vinden en geldt als herkansing binnen het coschap.

2. Afname op papier

- a. Indien de MAK-toets door onvoorziene technische omstandigheden niet digitaal afgenomen kan worden, wordt gebruik gemaakt van een – voor alle studenten identieke - papieren versie
- b. Binnen een dag na de dag waarop de MAK-toets op papier is afgelegd, wordt de uitslag van de MAK-toets bekend gemaakt.

3. Voorbereiding MAK-toets

Studenten worden tijdens de ICK week ingelicht over de in de MAK-toets van het betreffende coschap getoetste leerdoelen.

4. Uitslag MAK-toets

- a. De student krijgt direct na afloop van de MAK-toets inzage in de uitslag van de toets tenzij de toets op papier werd afgenomen.
- b. De toetsuitslagen worden door het OSC in het digitaal beoordelingssysteem EPASS gezet.

---

¹ Bij de interne geneeskunde geldt een afwijkende systematiek. Hier wordt de Masterkennistoets afgenomen via een speciaal daartoe ontworpen mondelinge toets.

III. Beoordeling Masteronderzoek

1. De eindbeoordeling van het masteronderzoek vindt plaats op de volgende onderdelen:
  - a. functioneren tijdens het Masteronderzoek;
  - b. mondelinge eindpresentatie;
  - c. definitieve onderzoeksverslag.
2. Voorwaarde voor het verkrijgen van de EC behorende bij het masteronderzoek is dat alle onderdelen genoemd in III.1 voldoende te zijn.
3. Het eindcijfer is een gewogen gemiddelde van bovenstaande beoordelingen.
4. Het onderzoeksverslag wordt beoordeeld door de vaste begeleider en een tweede beoordelaar.
5. Bij een onvoldoende eindbeoordeling van het Masteronderzoek bepaalt de coördinator Masteronderzoek, in overleg met de student, de vaste begeleider en de afdelingscoördinator wat de vervolgstap is. Indien herkansing voor de onvoldoende onderdelen niet mogelijk of niet succesvol is, dient het masteronderzoek in het geheel gedaan te worden.
6. Indien er een onvoldoende score is voor het onderdeel functioneren, zoals onder lid 1a genoemd, kan de coördinator Masteronderzoek, na overleg met de vaste begeleider en de afdelingscoördinator in het kader van de professionele ontwikkeling besluiten tot het volgen van de procedure omschreven in Artikel IX Lid 6 van deze bijlage.
7. De eindbeoordeling van het Masteronderzoek dient op zijn laatst 10 werkdagen na de afgesproken termijn te hebben plaatsgevonden en binnen de eerst daaropvolgende werkdag bekend te zijn gemaakt bij het OSC.
8. Meer informatie over het Masteronderzoek staat beschreven in de handleiding van dit onderwijs.

IV. Beoordeling SCOPE

1. Voor SCOPE geldt een aanwezigheids- en participatieverplichting. De participatieverplichting houdt in dat de student actief participeert in de groep, zich voorbereidt op de bijeenkomsten en de opdrachten met een voldoende resultaat afrondt. Wanneer de aanwezigheids- en/of participatieverplichting onvoldoende is, dan beslist de SCOPE-coördinator of diens vervanger hoe alsnog een voldoende beoordeling verkregen kan worden.
2. Wanneer een student door overmacht het SCOPE-onderwijs heeft gemist, kan dit niet ingehaald worden in een andere ICK-week. De student dient contact op te nemen met de coördinator van SCOPE of diens vervanger voor een andere inhaalbaarheid.
3. Beoordeling
  - a. portfolio:

De student werkt tijdens de coschappen aan een portfolio. Het portfolio is een rapportage van de persoonlijke ontwikkeling van de student m.b.t. de discipline-overstijgende CanMEDS rollen (d.w.z. alle rollen behalve Medisch Deskundige) en bestaat uit reflectieverslagen en uitwerkingen van opdrachten. De student rondt het portfolio af voor de start van de serie drie coschappen.
  - b. Het portfolio wordt halverwege de coschappen formatief beoordeeld. De eindbeoordeling is summatief en gebeurt door een onafhankelijk examinator. Het portfolio wordt beoordeeld op volledigheid, aansluiting bij de algemene leerdoelen van het portfolio, praktijkgerichtheid en reflectie.
  - c. Bij een onvoldoende eindbeoordeling voor het portfolio kan het portfolio eenmalig verbeterd worden binnen een afgesproken termijn. Indien het portfolio dan nog steeds onvoldoende is, dan is de Longitudinale Beoordeling Coschappen onvoldoende.

V. Beoordeling Skillsplaza

Vervallen

VI. Beoordeling serie I en II coschappen

1. De coschappen worden beoordeeld met behulp van de 'Geef me de vijf' beoordelings-systematiek.
Dit houdt in dat de eindbeoordeling voor ieder coschap wordt gebaseerd op vijf deeltolsten, te weten:
  - a. MasterKennistoets (MAK-toets);
  - b. Observatie patiëntcontact 1;
  - c. Observatie patiëntcontact 2;
  - d. Algemeen functioneren;
  - e. Inzet feedback en reflectie.
2. Zie voor nadere informatie <http://www.erasmusmc.nl/geneeskunde/master/coschappen/beoordeling/beoordeling/>
3. De student dient voor alle coschappen een voldoende te behalen. Coschappen waarvoor een voldoende resultaat is behaald, kunnen niet opnieuw worden gedaan.
4. Voor de coschappen vindt de beoordeling plaats aan de hand van zes rollen: medisch deskundige, communicator, academicus, beroepsbeoefenaar, samenwerker en organisator. Bij het coschap Sociale Geneeskunde komt daar nog de rol gezondheidsbevorderaar bij.
5. Voor studenten die vóór 23 oktober 2017 instromen in de coschappen worden de rollen beoordeeld met: 'functioneren is boven niveau', 'functioneren is op niveau' of 'functioneren is beneden niveau'.
6. Studenten die vanaf 23 oktober 2017 instromen in de coschappen worden de rollen als volgt beoordeeld: 'boven niveau', 'op niveau', 'twijfel' of 'beneden niveau'.
7. De rol medisch deskundige is disciplinegericht en kan alleen in het desbetreffende coschap worden getoetst. De andere rollen zijn discipline-overstijgend en worden longitudinaal beoordeeld.
8. De beoordeling van de serie 1 en 2 coschappen (van minimaal drie weken of meer) bestaat uit ten minste de volgende toetsen:
  - I. MAK-toets²;
  - II. Observatie patiëntcontact 1;
  - III. Observatie patiëntcontact 2;
  - IV. Beoordeling algemeen functioneren tijdens gehele coschap;
  - V. Beoordeling inzet voor reflectie en feedback gedurende het coschap.
9. Alle onderdelen van de coschappen serie 3 worden getoetst. Informatie over de manier van toetsen wordt verschaft voorafgaand aan de start van de coschappen serie 3.
10. Een coschap wordt in ieder geval als onvoldoende beoordeeld wanneer de student:
  - a. een 'functioneren is beneden niveau' heeft behaald voor de rol 'medisch deskundige';
  - b. voor twee of meer van de discipline-overstijgende rollen een 'functioneren is beneden niveau' heeft behaald;
  - c. voor één discipline-overstijgende rol 'functioneren is beneden niveau' is gehaald en naar oordeel van de opleider deze competentie een ernstige belemmering vormt voor verdere voortgang van de coschappen;
  - d. bij een onvoldoende resultaat voor de MAK-toets na twee MAK-toets pogingen, zijn er twee opties:
    - Indien de rol medisch deskundige binnen de andere onderdelen van het examen op niveau of boven niveau is beoordeeld, mag de student verder gaan met het volgende coschap. De student mag de MAK-toets nog éénmaal herkansen, binnen drie maanden na de datum van de oorspronkelijke MAK-toets van het betreffende coschap, met uitzondering van kindergeneeskunde, waarbij de herkansingsperiode zeven weken bedraagt. Bij een voldoende resultaat wordt het coschap afgesloten, echter met maximaal het cijfer 6. Bij een onvoldoende resultaat wordt het gehele coschap als onvoldoende beoordeeld.

² Bij de interne geneeskunde geldt een afwijkende systematiek. Hier wordt de Masterkennistoets afgenomen via een speciaal daartoe ontworpen mondelinge toets.

- Indien de rol medisch deskundige binnen tenminste één ander onderdeel van het examen eveneens beneden niveau is beoordeeld, wordt het gehele coschap als onvoldoende beoordeeld.
11. Wanneer een coschap als onvoldoende wordt beoordeeld, beslist de Examencommissie eventueel na overleg met de examinerator en/of disciplinecoördinator over het verdere beleid;
    - a. Wanneer een coschap opnieuw gevolgd moet worden, gebeurt dit bij voorkeur in het Erasmus MC; maar in elk geval op een andere locatie.
    - b. Indien het coschap is gevolgd in het Erasmus MC, zal dit coschap elders worden overgedaan;
    - c. De opleider van het te herkansen coschap wordt door de Examen Commissie op de hoogte gebracht welke competenties aandacht verdienen;
    - d. De student dient in een gesprek met de opleider de redenen voor herkansing toe te lichten. Dit gesprek vindt plaats voorafgaand aan of in de eerste week van het te herkansen coschap.
    - e. De Examencommissie kan aanvullende eisen stellen alvorens een student de coschappen continueert.

VII. Beoordeling oudste coschap

1. De beoordeling van het oudste coschap vindt plaats aan de hand van zeven rollen: medisch deskundige, communicator, academicus, beroepsbeoefenaar, samenwerker, organisator en gezondheidsbevorderaar.
2. Naast de rollen worden vier vakoverstijgende accenten beoordeeld: tempo & routine, zelfstandigheid & verantwoordelijkheid, zorgdragen voor een beperkt aantal patiënten of zorggerelateerde taken.
3. De rollen en de vakoverstijgende accenten worden beoordeeld met: 'boven niveau', 'op niveau' of 'beneden niveau'.
4. De begeleider van het oudste coschap voert met de student bij aanvang van het coschap een eerste gesprek waarbij het Individueel Ontwikkelingsplan (IOP) worden besproken. In het voortgangs-gesprek halverwege het coschap wordt de voortgang hierin besproken.
5. Het coschap wordt afgesloten met een eindbeoordelingsgesprek waarin de zeven rollen en de vakoverstijgende accenten worden beoordeeld op basis waarvan een cijfer wordt berekend volgens vaste rekenregels die staan beschreven in de Regels en richtlijnen van de Examencommissie.
6. Een eindbeoordeling voor het oudste coschap kan niet eerder plaatsvinden dan op de voorlaatste dag van het coschap.
7. Voor een voldoende beoordeling dient in ieder geval elke rol 'op niveau' of 'boven niveau' te zijn beoordeeld.

VIII. Beoordeling keuze coschappen

1. De beoordeling van het keuze coschap wordt, indien gekoppeld aan het oudste coschap, integraal meegenomen in de beoordeling van het oudste coschap, indien gekoppeld aan het masteronderzoek in de beoordeling van het masteronderzoek.
2. Indien de student kiest voor een andere dan de hier beschreven mogelijkheden, dan is de beoordeling afhankelijk van de gekozen invulling van het keuze coschap en zal worden vastgesteld in samenspraak met de begeleider, waarbij er in ieder geval een beoordeling plaatsvindt van het Professioneel gedrag en handelen. In die gevallen wordt een student met 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed' beoordeeld.
3. De beoordeling van een keuze coschap kan niet eerder plaatsvinden dan op de voorlaatste dag van het betreffende coschap.

IX. Longitudinale Beoordeling Coschappen

Voor studenten die vóór 23 oktober 2017 instromen in de coschappen worden de rollen beoordeeld met: 'functioneren is boven niveau', 'functioneren is op niveau' of 'functioneren is beneden niveau', en gelden onderstaande bepalingen.

1. De longitudinale beoordeling coassistenten heeft tot doel om coassistenten over wie twijfel bestaat ten aanzien van hun professionaliteit tijdig in zicht te krijgen en bij te kunnen sturen.
2. De longitudinale beoordeling is voldoende wanneer de coassistent maximaal één 'functioneren is beneden niveau'-beoordeling voor één van de discipline-overstijgende competenties heeft gekregen en, wanneer het portfolio met minimaal een voldoende beoordeeld is.
3. Wanneer een coassistent in de loop van de coschappen minimaal twee keer een 'functioneren is beneden niveau' behaalt of wanneer het portfolio met een onvoldoende beoordeeld is, wordt dit voorgelegd aan de Commissie Longitudinale Beoordeling Coschappen (CLBC). Deze commissie bepaalt vervolgens of de student de EC voor de longitudinale beoordeling nog als voldoende kan worden aangemerkt én, wanneer dit niet het geval is, of de procedure van het vierde lid wordt gevolgd of dat de student wordt overgedragen aan de Examencommissie.
4. De volgende procedure wordt gehanteerd door de CLBC in geval van twee of meer onvoldoendes:
  - a. de student ontvangt een brief met melding van de betreffende onvoldoendes. Er wordt voor de student een afspraak met de studentconsulent gemaakt. Ook wordt de student gevraagd een reflectie te geven op de onvoldoendes in een schriftelijk verslag. De student dient daarnaast inzicht te geven in de feedback die de student heeft verkregen in de betreffende periode;
  - b. de student bespreekt met de studentconsulent de behaalde onvoldoendes en stelt (eventuele) leer- of verbeterpunten vast. Binnen enkele dagen na dit gesprek dient de student zijn/haar definitieve reflectieverslag te sturen naar de commissie;
  - c. de studentconsulent maakt een verslag van het gesprek en formuleert een advies voor de CLBC;
  - d. de ambtelijk secretaris van de CLBC verzamelt alle benodigde stukken over deze student: alle bekende beoordelingsformulieren van de student, studievoortgangoverzicht, verstuurd brieven, reflectieverslag student, verslag studentconsulent, resterende planning van de coschappen en eventuele andere relevante stukken;
  - e. de commissie bespreekt in de vergadering de student en besluit welke maatregelen moeten worden getroffen, zodat de student zich kan ontwikkelen op de onvoldoende rol(len) (remediëring). De commissie kan ook besluiten dat er geen maatregelen worden getroffen;
  - f. wanneer door de commissie wordt besloten tot een remediëringstraject draagt de studentconsulent zorg voor de opvolging hiervan. Ten minste eenmaal per twee volgende vergaderingen deelt de studentconsulent het verloop van het traject met de commissie. De commissie besluit vervolgens wanneer een traject met goed gevolg is doorlopen. Wanneer de commissie vindt dat het remediëringstraject niet goed verloopt, kan de commissie besluiten de student door te verwijzen naar de Examencommissie.
  - g. wanneer de commissie besluit tot een remediëringstraject wordt de beoordeling voor 'Longitudinale beoordeling competenties' in OSIRIS voorlopig op onvoldoende gezet;
  - h. de student dient de studentconsulent regelmatig te informeren over het verloop van de remediëring. Indien de student in overleg met de studentconsulent van mening is dat hij met voldoende resultaat aan zijn/haar leerpunten gewerkt heeft, dient de student de commissie hiervan op de hoogte te stellen.
  - i. de commissie beoordeelt, mede op basis van het advies van de studentconsulent, of de student inderdaad heeft voldaan aan de remediëring en zal besluiten of de onvoldoende voor het onderdeel 'Longitudinale beoordeling competenties' ongedaan kan worden gemaakt.
  - j. bij elke volgende onvoldoende rol ontvangt de student weer een brief namens de commissie en wordt de student weer besproken in de commissie.
  - k. Indien de student al een begeleidingstraject heeft bij de Examencommissie dan neemt deze de rol van de CLBC over.

5. In geval van drie of meer beoordelingen ‘onder niveau’ voor dezelfde competentie komt de student niet in aanmerking voor de EC voor professioneel gedrag en draagt de CLBC de student over aan de EC.
6. Indien de CLBC beoordeelt dat een student niet in aanmerking komt voor zijn EC voor professioneel gedrag zal deze student worden doorverwezen naar de Examencommissie.
7. Indien de student al bekend is bij de Examencommissie wordt het dossier door CLBC ter beoordeling doorgestuurd naar de Examencommissie. De student ontvangt een brief van de CLBC waarin staat dat het dossier is overgedragen aan de Examencommissie.
8. Bij het behalen van een onvoldoende eindcijfer voor een coschap waarvan minimaal 2 onvoldoende rollen, anders dan de rol medisch deskundige, kan de Examencommissie, na student gehoord te hebben, doorverwijzen naar de CLBC, waarna deze beslist over de wijze van remediering. Als de Examencommissie zelf beslist over de wijze van remediering meldt zij dit bij de CLBC.
9. In geval van geconstateerde ernstige tekortkomingen op het gebied van professioneel gedrag treedt paragraaf 9 in werking, welke kan leiden tot het Iudicium Abeundi. Tot de ernstige tekortkomingen worden onder meer gerekend het misbruik maken van de toegewezen autorisaties voor toegang tot patiëntgegevens of het ongeautoriseerd openbaar maken van patiëntgegevens aan derden.
10. Na het behalen van het laatste onderwijsonderdeel van de Opleiding én het fiat van de examencommissie, kent de voorzitter van de CLBC de 4 EC toe voor de Longitudinale Beoordeling Copschappen waarmee de 180 punten voor het Masterexamen worden behaald.

Voor studenten die vanaf 23 oktober 2017 instromen in de coschappen worden de rollen als volgt beoordeeld: 'boven niveau', 'op niveau', 'twijfel' of 'beneden niveau' en gelden de volgende bepalingen:

1. De longitudinale beoordeling coassistenten heeft tot doel om coassistenten waarover twijfel bestaat ten aanzien van hun professionaliteit tijdig in zicht te krijgen en bij te kunnen sturen.
2. De longitudinale beoordeling is voldoende wanneer de coassistent maximaal één beoordeling 'beneden niveau' voor één van de discipline-overstijgende rollen heeft gekregen én wanneer het portfolio met minimaal een voldoende beoordeeld is.
3. De eindbeoordelingen per competentie met 'Twijfel' of 'Onder Niveau' worden gemeld aan de CLBC en student moet ook actief naar een begeleidingstraject informeren bij de CLBC.
4. Wanneer een coassistent in de loop van de coschappen minimaal twee keer een beoordeling 'beneden niveau' behaalt op één van de disciplineoverstijgende rollen of wanneer een coassistent twee of meer beoordelingen 'twijfel' voor verschillende competenties zijn behaald of wanneer het portfolio met een onvoldoende beoordeeld is, wordt dit voorgelegd aan de Commissie Longitudinale Beoordeling Coassistenten (CLBC).
5. Wanneer een coassistent 3 of meer beoordelingen 'twijfel' binnen een competentie heeft behaald, dan stelt de Examencommissie(eventuele) leer- of verbeterpunten vast.
6. Deze commissie bepaalt vervolgens of de student de EC voor de longitudinale beoordeling nog als voldoende kan worden aangemerkt én, wanneer dit niet het geval is, of de procedure van het zevende lid wordt gevolgd of dat de student wordt overgedragen aan de Examencommissie.
7. De volgende procedure wordt gehanteerd door de CLBC in geval van één beoordeling 'onder niveau, niet op de rol medische deskundige':
  - a. de student ontvangt een bericht van de betreffende melding.
  - b. De volgende procedure wordt gehanteerd door de CLBC in geval van twee beoordelingen 'onder niveau' of in geval van twee beoordelingen 'twijfel' voor dezelfde competentie:
  - c. de student ontvangt een bericht van de betreffende meldingen;
  - d. er wordt voor de student een afspraak met de studentconsulent gemaakt;
  - e. de student wordt gevraagd een reflectie te geven op de 'onder niveau' en/of 'twijfel' beoordelingen in een schriftelijk verslag. De student dient daarnaast inzicht te geven in de verkregen feedback die de student heeft verkregen in de betreffende periode;

- f. de student bespreekt met de studentconsulent de 'onder niveau' en/of 'twijfel' beoordelingen en stelt (eventuele) leer- of verbeterpunten vast. Binnen enkele dagen na dit gesprek dient de student zijn/haar definitieve reflectieverslag te sturen naar de CLBC;
  - g. de studentconsulent maakt een verslag van het gesprek en formuleert een advies voor de CLBC;
  - h. de ambtelijk secretaris van de CLBC verzamelt alle benodigde stukken over deze student: alle bekende beoordelingsformulieren van de student, studievoortgangoverzicht, verstuurd brieven, reflectieverslag student, verslag studentconsulent, resterende planning van de coschappen en eventuele andere relevante stukken;
  - i. de CLBC bespreekt in de vergadering de student en besluit welke maatregelen moeten worden getroffen, zodat de student zich kan ontwikkelen op de onvoldoende rol(len) (remediëring). De CLBC kan ook besluiten dat er geen maatregelen worden getroffen;
  - j. wanneer door de CLBC wordt besloten tot een remediëringstraject draagt de studentconsulent zorg voor de opvolging hiervan. Ten minste eenmaal per twee volgende vergaderingen deelt de studentconsulent het verloop van het traject met de CLBC. De CLBC besluit vervolgens wanneer een traject met goed gevolg is doorlopen. Wanneer de CLBC vindt dat het remediëringstraject niet goed verloopt, kan de CLBC besluiten de student door te verwijzen naar de Examencommissie;
  - k. wanneer de CLBC besluit tot een remediëringstraject wordt de beoordeling voor 'Longitudinale beoordeling coassistenten' in OSIRIS voorlopig op onvoldoende gezet;
  - l. de student dient de studentconsulent regelmatig te informeren over het verloop van de remediëring. Indien de student in overleg met de studentconsulent van mening is dat hij met voldoende resultaat aan zijn/haar leerpunten gewerkt heeft, dient de student de CLBC hiervan op de hoogte te stellen;
  - m. de CLBC beoordeelt, mede op basis van het advies van de studentconsulent, of de student inderdaad heeft voldaan aan de remediëring en zal besluiten of de onvoldoende voor het onderdeel 'Longitudinale beoordeling rollen' ongedaan kan worden gemaakt;
  - n. bij elke volgende rol die als 'onder niveau' of 'twijfel op dezelfde rol' is beoordeeld ontvangt de student weer een brief namens de CLBC en wordt de student weer besproken in de CLBC;
  - o. indien de student al een begeleidingstraject heeft bij de Examencommissie dan neemt deze de taak van de CLBC over.
8. Indien de CLBC beoordeelt dat een student *niet* in aanmerking komt voor zijn EC voor professioneel gedrag, dan wordt deze student doorverwezen naar de Examencommissie.
  9. Indien de student al bekend is bij de Examencommissie wordt het dossier door de CLBC ter beoordeling doorgestuurd naar de Examencommissie. De student ontvangt een brief van de CLBC waarin staat dat het dossier is overgedragen aan de Examencommissie.
  10. Bij het behalen van een onvoldoende eindcijfer voor een coschap waarvan minimaal 2 onvoldoende rollen, anders dan de rol medisch deskundige, kan de Examencommissie, na student gehoord te hebben, doorverwijzen naar de CLBC, waarna deze beslist over de wijze van remediering. Als de Examencommissie zelf beslist over de wijze van remediering meldt zij dit bij de CLBP..
  11. In geval van geconstateerde ernstige tekortkomingen op het gebied van professioneel gedrag treedt paragraaf 9 in werking, welke kan leiden tot het *ludicium Abeundi*. Tot de ernstige tekortkomingen worden onder meer gerekend het misbruik maken van de toegewezen autorisaties voor toegang tot patiëntgegevens of het ongeautoriseerd openbaar maken van patiëntgegevens aan derden.
  12. Na het behalen van het laatste onderwijsonderdeel van de Opleiding én het fiat van de examencommissie, kent de voorzitter van de CLBC de 4 EC toe voor de Longitudinale Beoordeling Copschappen waarmee de 180 punten voor het Masterexamen worden behaald.

X. Eindwerken

De Master Geneeskunde wordt afgesloten met een serie eindwerken die alle eindtermen op Masterniveau representeren. Met het behalen van een voldoende resultaat op deze eindwerken spreekt de opleiding haar vertrouwen uit dat de student voldoet aan het raamplan, en dat de student voldoet aan de eindtermen van de *Erasmusarts*.

De eindwerken betreffen:

1. Het Masteronderzoek, waarin de student onder begeleiding een wetenschappelijk onderzoek opzet, uitvoert, de gegevens analyseert, resulterend in een onderzoeksverslag. De student verzorgt een presentatie voor de medewerkers van de afdeling waar de student het onderzoek heeft uitgevoerd waarin alle aspecten van het onderzoek aan de orde komen en er ruimte is voor een wetenschappelijke discussie
2. De eindbeoordeling van het oudste coschap, waarin de student laat zien met voldoende tempo en kwaliteit en onder supervisie, adequate zorg te kunnen verlenen aan een beperkt aantal klinische en/of poliklinische patiënten, in harmonieuze samenwerking met collega's.
3. Het portfolio, waarin met name (de reflectie op) de professionele ontwikkeling centraal staat.

Om af te studeren moet de student alle onderwijsonderdelen genoemd in artikel 3.5 met voldoende inzet hebben afgerond en de bijbehorende toetsen en opdrachten (inclusief de eindwerken) met voldoende resultaat hebben gemaakt. Onderlinge compensatie is niet mogelijk.

Bijlage 3 – “Regels en Richtlijnen m.b.t. Patiëntgebonden Vaardigheden” voor wat betreft het onderling lichamelijk onderzoek

Uitgangspunten

Naast het actief oefenen op een medestudent, heeft ook het passief ondergaan van lichamelijk onderzoek een duidelijke functie binnen de opleiding, in de zin dat studenten daardoor letterlijk aan den lijve ondervinden wat het lichamelijk onderzoek voor patiënten inhoudt. Bij dit laatste gaat het vooral om de wijze waarop een ander hen aanraakt, de mate waarin deze aanrakingen al of niet gevoelig of pijnlijk zijn, maar ook aan de eigen gêne die optreedt bij inspectie en onderzoek van het ontklede lichaam, hetgeen uiteraard in de klinische situatie ook van patiënten wordt verlangd. Bovendien zullen studenten in het algemeen alleen zelf actief kunnen oefenen wanneer andere studenten hen daartoe de gelegenheid bieden.

Het adequaat aanleren van lichamelijk onderzoek is alleen mogelijk bij voldoende ontkleding; studenten bij wie het lichamelijk onderzoek wordt geoefend, dienen zich daarom tijdens de practica te ontkleden tot op het ondergoed. Een belangrijk uitgangspunt is dat het over en weer oefenen en ondergaan van lichamelijk onderzoek plaatsvindt in een setting waarbij mannelijke en vrouwelijke studenten door elkaar oefenen en onder begeleiding staan van zowel mannelijke als vrouwelijke docenten. Dit is belangrijk omdat normaliter in de dagelijkse praktijk zowel mannelijke als vrouwelijke artsen, mannelijke en vrouwelijke patiënten hebben, en vice versa, en je altijd, ongeacht sekse, met de beste voorbereiding de beste zorg wilt geven danwel ontvangen. Aankomende studenten geneeskunde aan het Erasmus MC worden reeds bij het inschrijven voor de opleiding geneeskunde aan het Erasmus MC Rotterdam op de hoogte gebracht van deze “Regels en Richtlijnen” en de uitgangspunten en praktische uitwerking daarvan. Een student kan zich pas inschrijven wanneer zij de hieruit voortvloeiende rechten en plichten zoals vervat in deze praktische uitwerking, aanvaardt.

Voorschriften

Om het onderwijs in het lichamelijk onderzoek zo zorgvuldig mogelijk te laten verlopen, dienen de volgende voorschriften in acht genomen te worden:

1. Het onderling lichamelijk onderzoek vindt op respectvolle en professionele wijze plaats, met adequate zorg voor privacy en discretie en optimale aandacht voor veiligheid en geheimhouding.
2. Docenten, student-assistenten en studenten zorgen samen voor een professionele leeromgeving waarbij bovengenoemde aspecten worden gewaarborgd. Zij spreken zo nodig elkaar op gedrag en attitude aan.
3. Studenten nemen afwisselend de dokter- en patiëntrol aan op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid.
4. In de dagelijkse medische praktijk vindt thoraxonderzoek plaats op ontblote thorax. Voor het aanleren van dit onderzoek brengt dit met zich mee dat docenten en student-assistenten, bij bepaalde delen van het lichamelijk onderzoek, dan ook adviseren het onderzoek te verrichten bij een student met volledig ontblote thorax. Hierbij wordt ook de communicatie met de patiënt betrokken; studenten moeten ook leren de patiënt te vragen zich geheel te ontkleden. Studenten mogen zonder opgaaf van redenen afzien van het volledig ontbloten van de thorax. Docenten en student-assistenten bieden studenten de gelegenheid het onderling lichamelijk onderzoek te verrichten achter gesloten gordijnen dan wel kamerschermen. Ten behoeve van een optimale leeromgeving kan het advies worden gegeven de gordijnen te openen, maar studenten mogen in de patiëntrol zonder opgaaf van redenen vanaf zien. Docenten en student-assistenten zullen om didactische redenen wel meekijken achter de gordijnen. Wanneer studenten ervoor kiezen het lichamelijk onderzoek te ondergaan zonder volledig ontblote thorax of te oefenen achter gordijnen, heeft dit geen effect op de beoordeling van de student, ook niet wat betreft professioneel gedrag. Uit privacyoverwegingen zien docenten en student-assistenten erop toe dat de ruimte waarin het practicum plaatsvindt, aan het zicht wordt onttrokken en zo mogelijk wordt afgesloten voor derden.

5. Bij plenaire demonstraties van lichamelijk onderzoek wordt de medewerking van studenten, om het lichamelijk onderzoek te ondergaan, verondersteld. Studenten mogen zonder opgaaf van redenen afzien van passieve deelname aan een plenaire demonstratie.
6. Wanneer tijdens een onderwijssituatie een afwijkende bevinding wordt gedaan, wordt de docent of student-assistent op de hoogte gesteld. In dergelijke gevallen neemt de docent kennis van de bevinding en indien nodig wordt de student verwezen naar de eigen huisarts. De docent treedt niet op als zorgverlener.
7. Wanneer een student zich onheus bejegend voelt door een docent, student-assistent of medestudent, dan spreekt hij daar in eerste instantie de docent of de persoon in kwestie op aan. Zo nodig of indien gewenst kan hij zich wenden tot de [vertrouwenspersoon](#).

Bijzondere omstandigheden

In zeer bijzondere omstandigheden kunnen studenten schriftelijk dispensatie krijgen voor bovengenoemde regels in het kader van het ondergaan van lichamelijk onderzoek tijdens het onderwijs. Zie hiervoor de procedure beschreven in de facultaire "Regels en Richtlijnen m.b.t. Patiëntgebonden Vaardigheden en Patiëntencontacten". Te denken valt hierbij aan: lichamelijke verminkingen, zwangerschap of traumatische seksuele ervaringen, zulks ter beoordeling van de gemandateerde klinisch docent*. Zoals meegedeeld aan alle studenten zal beroep op religie, opvoeding, geweten etc. als zodanig niet voldoende worden geacht om dispensatie te krijgen voor het lichamelijk onderzoek. Eventuele gegronde en beargumenteerde bezwaren dienen uiterlijk twee weken voorafgaand aan het onderwijsonderdeel waarop het bezwaar betrekking heeft, schriftelijk of per mail bij de gemandateerde klinisch docent te worden ingediend. Studenten met een dispensatie voor bovengenoemde regels tonen de schriftelijke verklaring van dispensatie voorafgaand aan de les aan de docent en student-assistent. Zij hoeven geen nadere uitleg voor de verkregen dispensatie te verschaffen.

*De gemandateerde klinisch docent tot wie studenten zich kunnen wenden indien zij menen gegronde bezwaren te kunnen aanvoeren is:

Mevr. Dr. J.I. Roodnat, Internist-Nefroloog
gemandateerd klinisch docent Patiëntgebonden Vaardigheden
Erasmus MC, kamer D-427
e-mail: j.roodnat@erasmusmc.nl

Bijlage 4 – Coschappen serie 1 en 2 in het buitenland

1. Algemene voorwaarden

1. Studenten kunnen maximaal één coschap uit serie 1 of 2 in het buitenland volgen.
2. Het coschap wordt gevolgd in de periode overeenkomstig het voor deze student geldende rooster. Het coschap mag niet worden gevolgd in een periode waarin een ander coschap, of ICK-week geroosterd staat.
3. Een student die een regulier coschap in het buitenland wil volgen dient alle coschappen tot dan toe met een voldoende te hebben afgesloten.
4. Uiterlijk vier maanden voor vertrek dient het coschap te zijn geregeld en dienen de benodigde formulieren ingeleverd te worden bij het Studiepunt Geneeskunde.
5. De student dient er in zijn planning rekening mee te houden dat hij na terugkomst uit het buitenland een MRSA-test moet ondergaan. De resultaten hiervan moeten bekend negatief zijn voor aanvang van het volgende coschap alvorens de student mag starten met het volgende coschap.

2. Inhoudelijke eisen buitenlands coschap

1. Het niveau van gezondheidszorg in het ontvangende instituut is vergelijkbaar met dat van gezondheidsinstellingen in Nederland.
2. De eisen aan buitenlandse coschappen kunnen per discipline verschillen, maar een coschap uit serie 1 of 2 in het buitenland dient te voldoen aan de Erasmus MC eindtermen van het betreffende coschap.
3. De lokale medische begeleider van studenten is een erkende opleider in het betreffende specialisme.
4. Eén van de stafleden/artsen van de betreffende afdeling is aangewezen als plaatsvervangende begeleider van de student.

3. Afstemming met de disciplinecoördinator

1. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het coschap en de beoordeling van de student liggen primair bij de disciplinecoördinator van de betreffende discipline. De student dient bij de disciplinecoördinator een gemotiveerd schriftelijk verzoek in voor een coschap uit serie 1 of 2 in het buitenland.
2. Om de kwaliteit van het buitenlandse coschap te waarborgen zijn de afspraken met de buitenlandse instelling vastgelegd in een overeenkomst (bijvoorbeeld een Memorandum of Understanding).
3. De disciplinecoördinator heeft een 'sollicitatiegesprek' met de student en bepaalt vervolgens naar aanleiding van het schriftelijk verzoek, het sollicitatiegesprek en de tentamen-/examenresultaten tot dan toe of de student in aanmerking komt voor het volgen van een regulier coschap in het buitenland.
4. De disciplinecoördinator is verantwoordelijk voor de eindbeoordeling van de coassistent. Vooraf dienen er met de coassistent en de buitenlandse opleider duidelijke schriftelijke afspraken gemaakt te zijn over het tijdstip en de wijze waarop de eindbeoordeling tot stand komt.
5. Een taaltoets c.q. taal cursus kan een verplicht onderdeel uitmaken van de goedkeuringsprocedure.
6. Studenten dienen, naast de reguliere beoordeling van het coschap, na afloop een gestructureerd verslag in te leveren alsook een evaluatieformulier in te vullen.

Bijlage 5 – Procedure met betrekking tot het Iudicium Abeundi als bedoeld in paragraaf 9 van de OER [7.42a]

Artikel 1 – Procedures

1. Het Iudicium Abeundi heeft betrekking op het beëindigen van, of het weigeren van het verzoek tot, inschrijving als student of als extraneus bij de onderwijsinstelling op grond van gedragingen en/of uitlatingen die hem of haar ongeschikt doen zijn voor de uitoefening van het beroep waartoe de Opleiding opleidt. Achtergrond en details over deze procedure staan vermeld in het landelijke [Protocol Iudicium Abeundi](#).
2. De in deze bijlage opgenomen procedures worden in acht genomen bij geconstateerde ernstige tekortkomingen op het gebied van professioneel gedrag en/of handelen.
3. Slechts indien deze tekortkomingen van dien aard zijn dat zij wijzen op een mogelijke ongeschiktheid voor de beroepsuitoefening als arts treedt de procedure rond het Iudicium Abeundi in werking (zie artikelen 10 tot en met 17 van deze bijlage).

Artikel 2 – De eerste melding

Indien op enig moment tijdens de Opleiding een student naar het oordeel van een docent/ examiner, coördinator Master, of Opleidingsdirecteur Geneeskunde blijkt heeft gegeven onvoldoende te beschikken over de algemene vaardigheden die zijn vereist in het contact met anderen, zoals omschreven in het Raamplan dan stelt de desbetreffende docent/examinator de Opleidingsdirecteur Geneeskunde, de Examencommissie en de coördinator Professionele Ontwikkeling hiervan onverwijld schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte. Er komt een aantekening in het portfolio Professioneel Gedrag van deze student.

Artikel 3 – Het dossier

De Examencommissie neemt van de in artikel 2 bedoelde melding nota en legt in verband met deze melding een vertrouwelijk dossier aan.

Artikel 4 – Het weerwoord van de student

De Examencommissie stelt de student, over wie de melding als bedoeld in artikel 2 handelt, zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte en stelt de student in de gelegenheid schriftelijk en/of mondeling zijn of haar visie op het gestelde in de melding te geven.

Een schriftelijke visie van de student wordt door de Examencommissie aan het dossier toegevoegd. Van een mondelinge visie legt de Examencommissie verslag, welk verslag aan de student wordt voorgelegd en – voorzien van diens eventuele commentaar – door de Examencommissie eveneens aan het dossier wordt toegevoegd.

Artikel 5 – Ordemaatregel van de Examencommissie

De Examencommissie kan naar aanleiding van deze eerste melding een ordemaatregel nemen, afhankelijk van de ernst van de in die melding omschreven tekortkomingen of gedragingen en van het weerwoord van de student. Zo nodig kan de Examencommissie zich in dit verband door derden laten informeren of op dat moment al een onafhankelijke beoordelaar aanwijzen zoals beschreven in artikel 7.

Artikel 6 – Een nieuwe melding

1. Indien de Examencommissie op enig moment tijdens de Opleiding over dezelfde student opnieuw een melding als bedoeld in artikel 2 van een of meerdere docent(en)/ examiner(en) ontvangt, dan wordt de procedure als omschreven in artikel 3 tot en met 5 herhaald.
2. Indien de aard van hetgeen in de nieuwe melding is gesteld naar de mening van de Examencommissie daartoe aanleiding geeft, vraagt de Examencommissie het advies van een onafhankelijke beoordelaar omtrent de vraag of de Opleiding door de student kan worden vervolgd en zo ja, onder welke voorwaarden.

Artikel 7 – Het aanwijzen van de onafhankelijke beoordelaar

Indien zich een geval als bedoeld in artikel 6, lid 2, voordoet, verzoekt de Examencommissie de Opleidingsdirecteur Geneeskunde een onafhankelijke beoordelaar aan te wijzen, al dan niet afkomstig uit de faculteit.

Artikel 8 – De door de onafhankelijke beoordelaar te volgen procedure

1. Alvorens aan de Examencommissie advies uit te brengen hoort de onafhankelijke beoordelaar de desbetreffende student en docent(en)/examinator(en), bij voorkeur in elkaars aanwezigheid.
2. In het gesprek/de gesprekken onderzoekt de onafhankelijke beoordelaar of, en zo ja op welke manier, de student de gesignaleerde tekortkomingen zal kunnen oplossen.
3. Van dit gesprek/deze gesprekken stelt de onafhankelijke beoordelaar een verslag op dat aan beide partijen in afschrift wordt toegezonden en waarop beide partijen commentaar kunnen leveren.
4. Zo spoedig mogelijk na het horen van beide partijen brengt de onafhankelijke beoordelaar aan de Examencommissie gemotiveerd verslag uit. Het advies wordt, met de aangehechte bescheiden, door de Examencommissie toegevoegd aan het dossier.

Artikel 9 – De beslissing van de Examencommissie

1. De Examencommissie neemt binnen drie weken na ontvangst van het advies van de onafhankelijke beoordelaar een beslissing over eventuele sancties, waarbij het advies van de onafhankelijke beoordelaar zwaar weegt. Deze beslissing kan onder meer inhouden dat het protocol Iudicium Abeundi wordt doorlopen. Zie artikel 10 tot en met 17.
2. De beslissing van de Examencommissie wordt gemotiveerd en schriftelijk aan de student ter kennis gebracht.

Artikel 10 – Melding ernstig laakbare gedragingen en/of uitlatingen – het Protocol Iudicium Abeundi

Indien op enig moment tijdens de Opleiding een student naar het oordeel van een docent of examinerator blijkt heeft gegeven van gedragingen en/of uitlatingen die hem of haar ongeschikt doen zijn voor de latere uitoefening van het artsberoep, of voor de praktische voorbereiding op die beroepsuitoefening - mede gelet op het Raamplan 2009 voor de artsopleiding - stelt de desbetreffende docent of examinerator de Examencommissie en de decaan hiervan onverwijld en gemotiveerd op de hoogte.

Artikel 11 – Het dossier Iudicium Abeundi

1. De Examencommissie neemt van een in artikel 10 genoemde melding goede nota en overlegt met de decaan, conform het landelijke Protocol Iudicium Abeundi, over de te volgen procedure.
2. Indien het een melding betreft die betrekking heeft op een onderwijssituatie zoals gedefinieerd in het genoemde Protocol, dan legt de Examencommissie in verband met deze melding een vertrouwelijk dossier Iudicium Abeundi aan en handelt vervolgens conform het stroomschema in het Protocol.
3. Dit dossier kan worden aangevuld met eventuele eerdere meldingen en de daarop volgende procedures zoals genoemd in artikel 3. Indien de melding niet specifiek op een onderwijssituatie betrekking heeft wordt deze behandeld door de decaan.
4. De decaan zal eveneens volgens het Protocol Iudicium Abeundi de melding verder behandelen volgens het aldaar beschreven stroomschema.
5. De behandeling door de decaan verloopt analoog aan de behandeling door de Examencommissie zoals die hieronder in artikel 12 tot 17 verder wordt uitgewerkt.

Artikel 12 – Het weerwoord van de student

De Examencommissie stelt de student over wie de melding zoals bedoeld in artikel 10 handelt, hier zo spoedig mogelijk schriftelijk van op de hoogte en biedt de student de mogelijkheid zijn of haar visie op het gestelde in de melding, mondeling toe te lichten in een onderhoud met (leden van) de Examencommissie. Een verslag van dit onderhoud wordt aan de student voorgelegd, en—voorzien van diens eventuele commentaar—door de Examencommissie aan het in artikel 11 bedoelde dossier toegevoegd.

Artikel 13 – Eventuele ordemaatregel in verband met een melding

1. De Examencommissie kan tijdens het doorlopen van het stroomschema naar aanleiding van een in artikel 10 bedoelde melding besluiten een ordemaatregel op te leggen conform artikel 5.
2. De Examencommissie kan tijdens het doorlopen van het stroomschema naar aanleiding van een in artikel 10 bedoelde melding ook besluiten een verzoek tot het uitvaardigen van een ludicium Abeundi in te dienen, indien en voor zover de aard van de gewraakte gedragingen en/of uitlatingen van de student dit naar de mening van de Examencommissie rechtvaardigt. Dit verzoek wordt slechts ingediend na het inwinnen van het advies van de decaan en wordt gericht aan het College van Bestuur.

Artikel 14 – Beëindiging inschrijving van de student aan de instelling

Het College van Bestuur kan na advies van de Examencommissie of van de decaan de inschrijving van een student beëindigen, indien de stappen in het protocol ludicium Abeundi zijn doorlopen.

Artikel 15 – Besluitvorming College van Bestuur

Het College van Bestuur neemt een beslissing, als bedoeld in artikel 14, pas nadat de betreffende student is gehoord omtrent de voorgenomen beslissing, nadat een zorgvuldige afweging van alle belangen van student en van de instelling heeft plaatsgevonden en nadat aannemelijk is geworden dat een student door zijn/haar gedragingen en/of uitlatingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de hem/haar gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsbeoefening.

Artikel 16 – Bezwaar van de student

Tegen een besluit van het College van Bestuur kan een student, wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken, bezwaar maken bij de landelijke Geschillenadviescommissie ludicium Abeundi (GIA).

Artikel 17 – Beroep van de student

Indien het bezwaar van de student ongegrond wordt verklaard door de GIA staat de student beroep open bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs.

Bijlage 6 – Aanmelding van artsen van buiten de Europese Unie

Buitenlandse artsen die in aanmerking komen voor een BIG-registratie dienen zich aan te melden bij het CIBG (een uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) via www.bigregistratie.nl. Na aanmelding wordt, middels een assessment dat wordt uitgevoerd door het CBGV (Commissie Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid), beoordeeld of de kandidaat een aanvullende opleiding nodig heeft om BIG-registratie te verkrijgen. Het assessment kan resulteren in de vaststelling van een voor iedere arts op maat gesneden onderwijsprogramma waaraan de arts in kwestie nog dient te voldoen om in aanmerking te komen voor BIG-registratie. Op basis van het assessment en het opgestelde onderwijsprogramma kan de arts de Opleidingsdirecteur toestemming vragen om aan dit onderwijsprogramma te voldoen door op een bepaald moment in de Opleiding zij-in-te-stromen.

Het is mogelijk dat tijdens het voltooien van dit onderwijsprogramma deficiënties worden ontdekt die tijdens het assessment door het CBGV niet aan het licht gekomen zijn. Wanneer deze deficiënties van dien aard zijn dat het niet verantwoord is om het opleidingscertificaat Geneeskunde te verstrekken, bepaalt de Examencommissie in overleg met de Opleidingsdirecteur het te volgen beleid.

Na het met goed gevolg afronden van het door het CBVG vastgestelde onderwijsprogramma ontvangt de kandidaat een certificaat uit handen van de Examencommissie waaruit blijkt dat het door het CBVG vastgestelde onderwijsprogramma met de eventueel door de Examencommissie aangevulde eisen succesvol is doorlopen.

Addendum bij Examenreglementen Masteropleiding Geneeskunde, studiejaar 2019-2020

Rechtsbescherming: klachten en geschillen

Klachten

Indien een student meent onbehoorlijk behandeld te zijn door een universitair orgaan of door een medewerker of medestudent, of indien een student ontevreden is over de voorzieningen, het onderwijs, of de tentamens van de opleiding, dan kan een klacht ingediend worden. Dit kan op de volgende manieren:

Klachten met betrekking tot het onderwijs of de organisatie daarvan:

Deze kunnen worden gemeld in de verschillende onderwijsbeoordelingen. De evaluatie wordt op afdelingsniveau teruggekoppeld aan de verantwoordelijke(n) voor het onderwijs.

Bij opmerkingen over het rooster of de organisatie van het onderwijs vanuit het Erasmus MC kan dit worden gemeld bij onderwijs.klacht@erasmusmc.nl.

Voor klachten in het kader van coschappen geldt nog een specifieke klachtenprocedure, zie de [Klachtenprocedure coassistenten](#).

Klachten met betrekking tot de kwaliteit van de tentaminering:

Klachten over tentaminering kunnen besproken worden tijdens de nabespreking van het tentamen en/of gemeld worden in de evaluatie. Daarnaast kan een formele klacht ingediend worden bij de Examencommissie.

Klachten van persoonlijke aard:

Voor klachten over seksuele intimidatie, agressie, geweld, pesten en discriminatie, bestaat binnen de universiteit een afzonderlijke klachtenprocedure. Voor informatie hierover kunt u terecht bij een [vertrouwenspersoon](#). Informatie is ook te vinden in het hoofdstuk over Gedragsregels in het [Studentenstatuut](#). Deze klachten kunnen worden besproken met de studieadviseur, de SCOPE-docent/docent Professionele Ontwikkeling, vertrouwenspersoon of een coördinator of begeleider. Zij kunnen verder meedenken en zo nodig adviseren.

EUR Faciliteit Rechtsbescherming

Naast bovengenoemd gevallen is er één centrale voorziening waar alle klachten en beroep- en bezwaarschriften online kunnen worden ingediend: de EUR Faciliteit Rechtsbescherming, zie voor verdere informatie [de EUR- website Klachten](#).

Geschillen: bezwaar en beroep

Wanneer een student het niet eens is met een beslissing van een universitair orgaan als het College van Bestuur, de decaan van een faculteit, de examencommissie of een examiner, dan zijn er juridische mogelijkheden om daar wat aan te doen: bezwaar aantekenen of in beroep gaan tegen die beslissing .

Beroepsprocedure

Een student die bezwaren heeft tegen een beslissing van een examiner of de Examencommissie, kan een beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE) van de Erasmus Universiteit. In spoedeisende gevallen kan men aan de voorzitter van het CBE vragen om een voorlopige voorziening te treffen.

Het beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende, dit is degene wiens belang rechtstreeks bij een

besluit is betrokken. Het beroep dient te worden ingesteld binnen zes weken nadat de aangevochten beslissing is bekend gemaakt. Indien het beroep is gericht tegen het niet tijdig nemen van een beslissing, moet het binnen een redelijke termijn worden ingediend.

Het beroep dient schriftelijk te worden ingesteld bij het CBE, ter attentie van de secretaris van dit College. Het beroep kan ook ingediend worden via de EUR Faciliteit Rechtsbescherming waar alle beroep- en bezwaarschriften en klachten online kunnen worden ingediend, zie [de EUR website over rechtsbescherming](#).

Voorafgaand aan de behandeling van een beroep door het CBE vindt een schikkingsfase plaats, waarin de Examencommissie onderzoekt of het beroep van eiser geschikt kan worden (= formele schikkingspoging). Tijdens deze fase kunnen partijen hun standpunten nader toelichten, wordt onderzocht of het besluit zorgvuldig en op goede gronden tot stand is gekomen en of het besluit heroverwogen moet worden.

Het CBE gaat er van uit, dat door de eiser zelf eerst met de desbetreffende examinator of met de Examencommissie contact is opgenomen om te proberen tot overeenstemming te komen (= materiële schikkingspoging). Men dient er wel rekening mee te houden dat de termijn van zes weken voor het indienen van een beroepschrift bij het CBE ondertussen blijft doorlopen. Met het oog hierop kan alvast een voorlopig beroepschrift worden ingediend.

Tegen de uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan de belanghebbende binnen zes weken beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs Postbus 636, 2501 CN Den Haag. Dit beroep is echter uitgesloten, indien de uitspraak van het College van Beroep voor de Examens betrekking heeft op een besluit, dat inhoudt:

de beoordeling van het kennen of kunnen van een student, die ter zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst (art. 8:4, sub e van de Awb);

de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of nadere regels voor die examinering of toetsing (art. 8:4 sub e van de Awb).

Nadere informatie over de beroepsprocedure

Meer informatie over beroepsprocedures is te vinden op de website van het [CBE-EUR](#)

Nadere inlichtingen over de procedure kunnen ook worden ingewonnen bij de secretaris van het CBE: kamer ET-38, tel. 010 - 4081071/2233 of e-mail naar cbe@eur.nl.

De bezwaarschriftprocedure

Tegen beslissingen van of namens het College van Bestuur kan een bezwaarschrift ingediend worden. Het gaat dan met name om beslissingen over de inschrijving als student, decentrale selectie, beëindiging van de inschrijving, betaling of restitutie van collegegeld, financiële ondersteuning en ontzegging van de toegang tot de gebouwen, terreinen of voorzieningen van de universiteit. Uiteraard hoeft bij een meningsverschil niet direct een beroeps- of bezwaarschriftprocedure te worden gestart. Praten met degene die het besluit heeft genomen leidt vaak al tot een oplossing.

Een bezwaarschrift kan ook worden ingediend tegen de schriftelijke weigering om te beslissen of het uitblijven van een beslissing.

Van deze mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen kan alleen gebruik worden gemaakt als geen andere rechtsgang (bijvoorbeeld bij het college van beroep voor de examens) voor de student open staat. Het bezwaar kan ingediend worden via de [EUR Faciliteit Rechtsbescherming](#).

Het bezwaarschrift wordt in eerste instantie behandeld door de [Adviescommissie voor de Bezwaarschriften](#). Deze commissie brengt aan het College van Bestuur advies uit over het bezwaar, waarna het College van Bestuur de zaak heroverweegt en een beslissing op het bezwaarschrift neemt. Alvorens advies uit te brengen gaat de commissie eerst na of een minnelijke schikking tussen partijen mogelijk is. Het college van bestuur neemt een beslissing op het bezwaar na maximaal 10 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Tegen de beslissing op het bezwaarschrift kan binnen zes weken beroep ingesteld worden bij het [College van Beroep voor het Hoger Onderwijs](#) in Den Haag.

Meer informatie over de bezwaarschriftprocedure is te vinden op [de EUR website over rechtsbescherming](#).